ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 192. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЖОВТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 8, 1976 No. 192. VOL. LXXXIII

XII КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ ПОЧИНАЄТЬСЯ ПІД ВРАЖЕННЯМ ЗАЯВИ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА, ЩО „СХІДНЯ ЕВРОПА НЕ Є ОПАНОВАНА СОВЄТСЬКИМ СОЮЗОМ". ПОНАД 500 ДЕЛЕҐАТІВ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У КОНГРЕСІ

З багатьох телефонів до редакції вже в четвер, 7-го жовтня рано, безпосередньо перед друком цього „Конґресового" видання „Свободи", можна було прийти до висновку, що цей XII Конґрес Українців в Америці відбуватиметься під знаком — як це окреслюють навіть доброзичливі коментатори — „дивної і незрозумілої" заяви президента Форда під час його телевізійної дебати з демократичним кандидатом на президента Джіммі Картером попереднього дня, в середу 6-го жовтня, що „Східня Европа не є під домінацією Совєтського Союзу".

Проф. д-р Л. Добрянський, Президент УККА

Конґрес має початися в п'ятницю, 8-го жовтня, в годині 11-ій перед полуднем в приміщеннях готелю „Амерікана" при 7-ій евеню і 52-ій вулиці в Ню Йорку, церемоніяльним внесенням прапорів, співом американського і українського національних гимнів та молитвою. Відкриє Конґрес формально президент УККА проф. Лев Добрянський, після чого відбудеться вибір Президії і Комісій Конґресу та прийняття правильника нарад. Звіти керівних органів УККА та дебати над ними виповнять перший день нарад цього Конґресу, до участи в якому зголосилося 426 умандатованих делеґатів. Разом з членами керівних органів УККА та голів 12 більших Відділів УККА, в Конґресі братиме участь 534 особи.

У програмі другого дня Конґресу, в суботу 9-го жовтня, зайшла мала зміна, бо передбачені на той день наради Конґресових Комісій попередить в год. 9:30 рано ще пленарна сесія для схвалення (чи відкинення) пропонованих змін чи доповнень до статуту. Це необхідне для праці Номінаційної Комісії, яка має в третьому дні нарад, в неділю, 10-го жовтня, після Богослужень в обох обрядах таки в приміщеннях готелю, і після полагодження ряду інших справ, запропонувати Конґресові для вибору склад керівних органів УККА.

В останній хвилині з поінформованих джерел натякають на можливість, що президент Форд може використати форум XII Конґресу Українців в Америці, щоб особисто виступити з відповідним вияснениям чи спростуванням його твердження про Східню Европу.

ЗМІНА У ПРОГРАМІ XII КОНГРЕСУ

В останній хвилині з канцелярії УККА інформують, що у поданій вже раніше у „Свободі" та повтореній в сьогоднішньому виданні „Вістей УККА" програмі XII Конґресу плянується мала зміна: наради поодиноких Конґресових Комісій в суботу, 9-го жовтня, будуть попереджені пленарною сесією Конґресу, яка почнеться в год. 9:30 перед полуднем для вирішення пропонованих змін чи доповнень до статуту УККА.

КОМІСІЇ XII КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Під час XII Конґресу Українців в Америці радитимуть окремі Комісії, одні з яких — згідно зі статутом — визначив УККА (Номінаційна і статутова Комісії), а інші були тільки намічені, як підготовчі, бо їх вибирає чи затверджує сам Конґрес. В останній хвилині одержано з канцелярії УККА списки деяких з цих визначених чи запропонованих Комісій. Подаємо їх для інформації:

ОСОБОВИЙ СКЛАД НОМІНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

В. Сохан (УНС), д-р М. Данилюк (УРСоюз), д-р Я. Бернадин (СУК „Провидіння"), В. Мазур (УНПоміч), д-р Ст. Ворох (Конференція Професійних Т-в), д-р В. Михайлів (ОДВУ), п-і Хр. Навроцька (СУА), А. Соколик (ООЧСУ), д-р М. Стахів (НТШ), д-р В. Омельченко (УВАН), п-і Ст. Букшована (Об'єднання Прихильників УНР), п-і Хр. Кульчицька (Конференція Українських Центральних Молодечих Організацій), Я. Савка (Гетьманська Організація), Л. Пришляк (Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч"), І. Поритко (ОбВУА), д-р Петро Стерчо (Відділ УККА — Філядельфія, Па.), д-р В. Савчак (Відділ УККА — Ню Йорк, Н. Й.), інж. М. Чайковський (Відділ УККА — Нюарк, Н. Дж.). Українська Православна Ліґа в ЗСА ще не визначила свого делеґата.

В статуті УККА в Розділі IV так кажеться про Номінаційну Комісію:

„Намічування кандидатів на уряди або в члени Комісії переводить дев'ятнадцятичленна (19) Номінаційна Комісія, яку призначає Рада Директорів. Обов'язок цієї Комісії — приймати від членства запропонованих кандидатів, перевіряти їхні кваліфікації та пропонувати Конвенції вибір тих кандидатів, яких, на основі рішення Комісії, кваліфіковано для такої функції.

Вищесказане не перешкоджає ставленню кандидатур та їх піддержуванню на самій Конвенції".

КОМІСІЯ ШКІЛЬНИЦТВА І ВИХОВАННЯ

Голова – проф. д-р Едвард Жарський. Доповідачі: о. шамб. М. Харина, д-р Е. Жарський, інсп. Ю. Боровський, мґр Я. Рак, проф. М. Семчишин, проф. Я. Гурський, інж. Д. Березовський, проф. Р. Дражньовський, д-р О. Лужницький, пані Л. Климкович, о. крил. Л. Мудрий, пані Н. Хоманчук, пані В. Андрушків і пані Г. Петренко.

КОМІСІЯ ДОСЛІДУ СУЧАСНОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Очолює проф. д-р Богдан Гнатюк. Доповідають: д-р Анатоль Бедрій і ред. Осип Зінкевич.

КОМІСІЯ ЗОВНІШНІХ СПРАВ

Очолює інж. Богдан Федорак. Доповідають: д-р К. Савчук, мґр Орест Щудлюк і мґр Нестор Щербій.

ПРОФЕСІЙНА КОМІСІЯ

Мґр Марія Д. Гончаренко — голова, інж. Методій Борецький, інж. Іван Мокрівський і інж. Дмитро Григорчук.

Доповідачі: інж. Є. Івашків, проф. Ю. Солтис, інж. Л. Дяченко та інж. Д. Григорчук.

СЕСІЯ МОЛОДІ – ПАНЕЛЬ

Модератор — Ігор Раковський. Участь беруть: А. Лозинський, Ю. Сєрант, О. Кузишин, Р. Гордиський і Г. Климук.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ

Референти: мґр Уляна Дячук і д-р Володимир Нестерчук.

ПРОГРАМА КОНГРЕСОВОГО БЕНКЕТУ

Ню Йорк (УККА). — Бенкет з нагоди XII Конґресу Українців в Америці відбудеться в суботу, 9-го жовтня, в бенкетовій залі готелю „Амерікана" в год. 7-ій вечора та буде попереджений коктейлем годину раніше. В програмі Бенкету, що його відкриє голова Бенкетового Комітету мґр Іван Винник та яким проводитимуть в характері майстрів церемонії д-р Богдан Футей з Клівленду і д-р Юліян Куляс з Чікаґо, передбачено.

Молитва і відспівання американського й українського національних гимнів;

Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський представить запрошених почесних гостей;

Церемонія передачі Шевченківських Грамот Волі, що їх признано за видатні заслуги: Блаженнішому Патріярхові Йосифові, померлому у міжчасі св. п. Митрополитові Амврозієві Сенишину, Митрополитові УПЦеркви в ЗСА Владиці Мстиславові, сенаторові Джеймсові Л. Баклі, конґресменові Едвардові І. Кочові, пані Лідії Бурачинській, проф. д-рові Богданові Гнатюкові, адв. Степанові Яремі, адв. Михайлові Пізнакові, д-рові Іванові Скальчукові та проф. д-рові Петрові Стерчові.

Промови виголосять: особистий представник президента Форда, його асистент для етнічних справ д-р Мирон Куропась, сенатор Джеймс Л. Баклі та конґресмен Едвард І. Коч.

Передбачені також короткі привітання.

У мистецькій програмі виступлять оперові солісти Марта Мусійчук-Кокольська з Ню Йорк Сиbuilt опери та Андрій Добрянський з Метрополітальної опери. На фортепіяні їм акомпаніюватиме піяніст Роман Стецура.

Вступ на Бенкет коштує 20.00 долярів. Квитки можна замовити телефоном ч. (212) 228-6840, або в часі реєстрації делеґатів в готелі „Амерікана".

Проф. Богатюк -- керівник сесії про українців в Америці

Ст. Люїз, Міссурі. — Проф. Микола Богатюк з Ле Мойн Коледжу в Сиракюзах, Н. Й., керуватиме науковою сесією на Восьмій Річній Конвенції Американської Асоціяції для Сприяння Слов'янським Студіям (АААСС), яка відбувається тут в днях 6 - 9-го жовтня, ц. р.

Проф. д-р Микола Богатюк

В сесії „Українці в Америці: Перегляд останніх 200 років", яка відбудеться в суботу, 9 жовтня ц. р., візьме участь шість українців-професорів американських університетів і коледжів. Доповіді читатимуть професори: Микола Богатюк (Лемойнський коледж), Юрій Кульчицький (Янґставнський стейтовий університет) та Мирон Куропась (президентський асистент для етнічних справ). Коментаторами доповідей будуть професори: Зенон Мельник (Синсінатський університет), Орест Субтельний (Гамільтонський коледж) та Іван Головінський (Ратґерський університет).

Спонзорують сесію „Українці в Америці: Перегляд останніх 200 років" — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА та АААСС.

Проф. Микола Богатюк є президентом секції суспільних наук Постійної Конференції Українських Студій при Гарвардськім університеті, заступником голови НТШ в ЗСА та економічним коментатором українського відділу „Голосу Америки".

ТВЕРДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА В ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ДЕБАТІ З ДЖІММІ КАРТЕРОМ, ЩО „СХІДНЯ ЕВРОПА НЕ Є ОПАНОВАНА СОВЄТСЬКИМ СОЮЗОМ" ВИКЛИКАЛА ЗДИВУВАННЯ І ОБУРЕННЯ

Сан Франціско. — „Немає совєтського опанування Східньої Европи і ніколи не буде під час Адміністрації Форда... Я не думаю, що Юґославія вважає себе за опановану Совєтським Союзом. Я не думаю, що румуни вважають себе за опанованих Совєтським Союзом. Я не думаю, що поляки вважають себе за опанованих Совєтським Союзом. Кожна з цих країн є незалежна, автономна, вона має свою власну територіяльну інтеґральність і З'єднані Стейти не припускають (нот консід), що ці країни є під домінацією Совєтського Союзу. Факт, що я відвідав Польщу, Юґославію і Румунію та дав впевнено до зрозуміння народів тих країн, що президент З'єднаних Стейтів і нарід З'єднаних Стейтів віддані справі їхньої незалежности, їхньої автономії та їхньої волі" — твердив президент Джералд Форд у відповідь на питання Макса Френкеля з „Ню Йорк Таймс-у" під час другої з черги телевізійної дебати між президентом Фордом і демократичним кандидатом на президента Джіммі Картером минулої середи, 6 жовтня.

Ця заява президента Форда викликала — як це показалось вже під час дебати і опісля в численних коментарях на тему цих дебат — здивування навіть серед панелістів. Джіммі Картер радив президентові Фордові, щоб він спробував переконати про це громадян польського, чеського чи мадярського походження. Конґресмен Едвард Коч в інтерв'ю в Ню Йорку назвав твердження Форда „дурним" (силлі) і між численними коментаторами цих дебат — наскільки їх можна було почути на телебаченні і в радіо — не було ні одного, який погоджувався б з таким твердженням президента Форда. Деякі пробували дошукатись в тому „помилки в мові", інші вважали, що президент Форд що інше думав, а що інше сказав, але більшість не тільки заперечувала, але й завуджувала це твердження президента Форда. Одна з радіовисилень цитувала також проф. Лева Добрянського, ідентифікуючи його, як голову Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй, та який сказав, що твердженням президента Форда відносно Східньої Европи він був „приголомшений" (шокд).

Під час цієї другої дебати, яку, як і першу, спонзорувала Ліґа Жінок - Виборців і яка була присвячена виключно питанням закордонної політики та крайової допомоги, обидва кандидати мали змогу відповісти на питання трьох журналістів щодо політики ЗСА відносно крайової оборони, Східньої Европи, Совєтського Союзу, Близького Сходу, В'єтнаму, комуністичного Китаю, поширення атомової зброї і т. д. В час дебати, яка тривала 90 хвилин і була передавана телевізійними сітками і по радіо, Джіммі Картер часто твердив, що президент Форд не веде закордонної політики, а передав цю функцію державному секретареві Генрі Кіссінджерові, як рівнож закидав, що сила Америки послабла за президентури Форда. Натомість Президент, заперечуючи твердження Картера, твердив, що ЗСА далі могутні, респектовані всіми та причинилися до встановлення миру в різних частинах світу, а рівнож закидав Картерові, що його пропозиції відносно оборонного бюджету дуже послабили б Америку.

Промовляючи без жадних записок, президент Форд і Джіммі Картер зайняли такі становища щодо різних питань, зв'язаних із закордонною політикою та крайовою обороною:

КРАЙОВА ОБОРОНА

ФОРД: Президент заявив, що із Совєтським Союзом можна переговорювати тільки з позиції сили і тому вважає, що запропоновані Картером зменшення в оборонному бюджеті дуже послаблять ЗСА і створили б загрозу для безпеки Америки та цілого світу. Джералд Форд однак також сказав, що його уряд продовжуватиме старання дійти до порозуміння з Москвою в справі нового договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї, бо попередній договір вигасає в жовтні 1977-го року і тоді може знову розпочатися „гонка" в узброєнні.

Джіммі Картер

Президент Джералд Форд

КАРТЕР: Демократичний кандидат заперечив, що будь - коли пропонував зменшити оборонний бюджет аж на 15 більйонів і твердив, що уряд Форда у переговорах з Москвою погодився на надто великі концесії в справі обмеження зброї.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ

ФОРД: Президент твердив, що його уряд не тільки продовжував політику попередньої адміністрації щодо обмеження зброї, але також довів до більших про-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Інж. Р. Галібей – віцепрезидент нової інженерської фірми

З початком другої половини ц. р. інж. Роман Галібей був найменований віцепрезидентом нової інженерської фірми Карлмонт, Інк.. Нова фірма постала у висліді договору між мультімільйоновою фірмою інженерських робіт в Канаді — Моненко (Монтреаль Енжінірінґ) та старою нюйоркською фірмою Карлсон енд Свет. Остання не перестаючи леґально існувати, перевела всю свою активність в рамки нової фірми Карлмонт, задержуючи її контролю в своїх руках.

Інж. Роман Галібей

Інж. Р. Галібей, бувший голова Товариства Українських Інженерів в Америці, з рамени фірми Карлсон енд Свет керував механічними та електричними інженерськими роботами Української Будівлі УНСоюзу в Джерзі Ситі. Згідно з інформаціями інж. Р. Галібей є також шефовцем нової фірми та членом її Ради директорів.

У висліді цієї переорганізації, фірма Карлмонт сподівається поширити поле своєї діяльности.

Помер св. п. Іван Майка

Рочестер, Н. Й. — Дня 20-го вересня ц .р. помер тут визначний союзовий провідний член Іван Майка. Належав до 316-го Відділу УНС, Т-ва „Український Народний Дім", до якого вступив в 1913 р. і був його активним членом. Був його головою в 1931-32 роках і 12 років належав до уряду Т-ва, виконуючи різні обов'язки. Багато праці вклав в Комітеті будови домівки Т-ва „Український Народний Дім", як також в інших комітетах і товариствах.

селі Обельниця Лопатинського повіту, прибув до Америки 16-літнім юнаком і почав працювати в готелях, де скоро вибився на становище управителя. В часі переселення українських еміґрантів, він влаштовував на працю десятки новоприбулих, які не мали тоді найменших засобів до життя.

Від 1964 р. був на емеритурі, а все був активним громадським діячем, найбільше в Т-ві „Українського Народного Дому".

Похорон відбувся 23-го вересня 1976 р.

Додатковий список делеґатів на XII Конґрес

У надрукованому разом з цим числом „Свободи" виданні „Вістей УККА" поданий список зголошених делеґатів на XII Конґрес Українців в Америці. Вже після складення того списка наспіли додаткові зголошення делеґатів, список яких подаємо в поазбучному порядку із поданням (у скороченні) установи, яка їх делеґувала, але без місця їх замешкання.

Богданський Петро (НТШ), Борецький М. (ТУІА), Белендюк Лідія (УЗХ).

Вовчук Іван (УККА Пол. Рада).

Гасюк Богдан, (ОДВУ), Гончарів Анатоль (УСПВ), Гончаренко Марія (Т-во УІА).

Ґоляш Стефан (УНС В. 379).

Дорожинський Павло (СУЖА), Длябога Ігор (СУМА), Дражньовський Роман (Шкільна Рада).

Жарський Едвард (Шкільна Рада).

Зобнів Любомир (УККА), Зуляк Володимир (ОДВУ).

Кусяка Лев (Б-во І УД УНА), мітрат о. Коваленко Віталій (УППарафія), Кульчицький Іван (Клюб „Діброва"), Косановський Ярослав (ПАБНА), Карабін Стефан (Укр. Амер. Гор. Клюб).

Лущак Мирон (СУМА).

Ройовська Емілія (СУА В. 21.)

Стойко Володимир (НТШ), Салдан Михайло (УНС В. 194), Савчак Ярослава (ОЖ ОЧСУ), Самійленко Іван (Асоц. б. Пол. В'язнів).

Утриско Галина (Т-во Бойківщина), Утриско Мирон (Т-во Бойківщина).

Філь Микола (УККА).

Чарторийська-Сидор Богданна (ОЖ ОЧСУ Г. У.)

Юзенів Михайло (УНС В. 194).

ОПЕРЕТА „ЧОРНОМОРЦІ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В неділю, 10 жовтня ц.р., Український Оперний Ансамбль поставить тут о год. 4-й по полудні в залі Стайвесант Гайскул при 345 Е. 15 вулиця на долині міста, народну комічну оперету на 3 дії із співами і танцями „Чорноморці" М. Старицького — муз. М. Лисенка. Вистава буде присвячена 15-річчю існування Ансамблю і відбудеться на закінчення Конґресу УККА. В опереті виступлять оперові співаки і драматичні актори: М. Рейнарович, Т. Лихолай, Г. Андреадіс, С. Вовчук, В. Шостак, Хр. Карпевич, Л. Рейнарович, Андрій Кулик, В. Жила-Наливайко, М. Яблонський, козаки і дівчата, хор, камерна оркестра. Музичний керівник — Роман Степаняк; постановка — М. Рейнарович; декорації — І. Ткачук.

Заповідають річну конференцію АБН в Англії

Манчестер, Англія. — Центральна Делеґатура АБН на Великобританію інформує, що в днях від 15 до 17-го жовтня ц.р. тут відбудеться Річна Конференція АБН під гаслом: „Визвольний націоналізм врятує світ"! Теми доповідей на Конференції будуть: „Після Гельсінок — що далі"?, „Кінець колоніялізмові в Европі — колисці свободи", „Альтернатива до політики детанту", „Банкрутство комунізму серед уярмлених націй", „Молодь — авангард визвольного націоналізму за залізною заслоною". Реферати виголосять визначні представники поневолених Москвою народів і відомі антикомуністичні діячі вільних народів Західньої Европи, у тому числі британські парляментаристи.

ПОВІДОМЛЕННЯ

З уваги на XII Конґрес, „Свобода" з датою суботи, 9-го жовтня, не появиться. Чергове число щоденника друкуватиметься в понеділок, з датою вівтірка, 12-го жовтня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наш XII Конґрес

Цієї п'ятниці, 8-го жовтня Року Божого 1976-го, в якому З'єднані Стейти Америки відзначають 200-річчя своєї незалежности, а українці в Америці 100-річчя свого першого масового поселення в цій країні волі, в приміщеннях репрезентативного готелю „Амерікана" в Ню Йорку починається триденний XII Конґрес Українців в Америці.

Число XII цього Конґресу релятивне, бо воно відноситься тільки до того першого зібрання українців в Америці в травні 1940-го року, в результаті якого створено теперішній Український Конгресовий Комітет Америки. Перед цим першим Конгресом було цілий ряд подібних зібрань, почавши від фактично першого такого конґресу, що ним була без сумніву перша конвенція Українського Народного Союзу в пенсильвенійському Шамокіні в „День Батька країни", 22-го лютого 1894-го року, та в результаті якої — за словами „Свободи" з 1-го березня того пам'ятного 1894-го року — „Україна воскресла в Америці".

Але, в тому часі існував тільки Український Народний Союз. Коли ж життя українців в Америці почало організаційно зрізничковуватись створенням інших організацій, то за перший такий організаційно вже „всеукраїнський" конгрес треба вважати відбутий в жовтні 1915-го року, з ініціятиви УНСоюзу і д-ра Семена Демидчука, „Український Сойм в З'єднаних Стейтах", в результаті якого створено Федерацію Українців в Америці на місце створеної рік раніше УНСоюзом Української Народної Ради. Федерація проіснувала тільки один рік і провалилася головно тому, що замість залишитись репрезентацією організацій, сама почала перетворюватись у „ще одну" організацію. Після того, в грудні 1916-го року, була створена Українська Рада, після якої прийшов створений в 1918-му році Український Народний Комітет і, вкінці, в жовтні 1922-го року було створене Об'єднання Українських Організацій в Америці, попередник теперішнього Українського Конгресового Комітету Америки.

Це тільки коротко для пригадки нашої історії в Америці із одним заключним твердженням: від першої конвенції УНСоюзу в 1894-му році починаючи, а на першому Конгресі Американських Українців та створенні в його результаті в 1940-му році Українського Конгресового Комітету кінчаючи, в усіх цих конвенціях, соймах і конґресах предметом головної уваги були бажання і турботи та шукання шляхів і засобів найбільш ефективної допомоги українському народові в його потребах і в його змаганнях.

Слідкуючи за розвитком та розмовами і дебатами в підготові до нашого XII Конґресу, можна було прийти до висновку, що ця центральна проблема всіх дотеперішніх наших конвенцій, соймів і конґресів, власне Україна, якось відходить на другий, або ще й дальший плян, а на перше місце висуваються другорядні справи.

У зв'язку з цим пригадується один епізод з відносно недавнього минулого. Під час подібної до теперішньої виборчої кампанії в 1952-му році українська група мала зустріч з тодішнім республіканським кандидатом на президента генералом Двайтом Д. Айзенгавером. Пригадується, як тодішній редактор „Свободи" д-р Лука Мишуга, стискаючи кандидатові руку та бажаючи йому виборчого успіху, коротко додав: „Генерале, як будете обрані — не забудьте про Україну!"

Сьогодні, на початку нашого XII Конґресу хочеться повторити це прохання до проводу, делеґатів та всіх учасників цього нашого Конґресу: радьте, дебатуйте, сперечайтесь, але завжди і всюди пам'ятайте про нашу Україну!

З цією пригадкою і проханням бажаємо XII Конґресові повного успіху!

Під московським караулом

Закордонні кореспонденти, політичні аналітики і звичайні туристи по СССР, між ними також українці, які живуть на поселеннях у вільних країнах світу, звернули увагу, що атмосфера в поодиноких національних республіках СССР стала ще більш задушливою, а курс єдинонеділимства і русифікації набирає в Совєтському Союзі щораз то більше шовіністично-російських форм ,включно з привериенням сталінського терору супроти тих осіб, які у будь-якій формі чинно протиставляються цій народовбивчій політиці московських верховодів. Зокрема впадають в очі намагання поглибити русифікацію всього культурного життя в Україні, яку закордонні кореспонденти зараховують до „найбільш неспокійної" республіки і з якою Москва має постійні клопоти, навіть якщо йдеться про кадри Комуністичної партії і адміністраційного апарату, серед якого окупаційне „око і вухо", КҐБ, знаходить також „українських буржуазних націоналістів" та „відступлеників від генеральної лінії партії".

Одним з багатьох прикладів може послужити роздача так званих Шевченківських премій. В галузі музики Шевченківською премією нагороджено цього року авторів і виконавців російської опери „Катерина Ізмайлова" в Києві. Режимники не цікавляться українською оперною творчістю, а якщо навіть її тут і там висувають, то тільки тоді, як вона перейшла через вогонь урядової критики і була виполоскана від національного змісту, як це сталося з оперою „Ярослав Мудрий". Також спонтанні студентські святкування роковин Тараса Шевченка, які раніше відбувалися на головних площах чи в парках культури, зараховали тепер до „націоналістичних" актів, а офіційні святкування Шевченківських днів зведено до формалізму і вони, звичайно, відбуваються в замкнених приміщеннях чи у музеях. Співання Шевченкового „Заповіту", хоч офіційно не заборонено, але ця пісня-гимн практично опинилися на індексі. Також спотворили фестивалі мистецтва „Київська весна", включаючи у його програму майже половину російського репертуару. Помітно збільшилися російськомовні видання в Україні, зокрема діточа література. Намагання йдуть в напрямі поширення та поліпшення російськомовних шкіл, щоб тим самим заставляти батьків „добровільно" посилати своїх дітей до тих шкіл, що в результаті доводить до скорочення українського шкільництв. Коротко — шовіністично-російська петля з кожним днем більше затіснюється на шиї наших братів в Україні.

Але на підставі тих самих джерел можна також ствердити, що рівночасно з цим і кріпшає українська самосборона, не тільки пасивна, але й активна.

XII Конгрес Українців в Америці, який починається г. Ню Йорку, може і повинен сказати в цій справі своє рішуче слово.

ТРИ СОВЄТСЬКІ НЕВДАЧІ

(ст.). — СССР дуже схвилювався за останніх кілька тижнів, бо спіткали його за такий короткий час аж три нещастя, що склалися в різних областях. Це три дуже голосні „зради". Все ж таки совєти взялися пробувати поправити ті невдачі, що їх зазнали. Найголосніша подія, втеча ляйтенанта Беленка до Японії, і вона збентежила совєтів найбільше. 20 вересня совєтські „майстри" влаштували конференцію для совєтських і західніх журналістів, про яку аґенція ТАСС передала широку інформацію. На конференції подали до відома два роди закликів, щоб спонукати ляйтенанта Беленка до повороту на „родіну".

Одне зворушливе звернення, про яке повідомили журналістів, було, мовляв, автентичне прохання двох жінок, мами й дружини Беленка. В зверненні до Беленка його жінка каже, що найвищі чинники запевнили її ,що йому буде дано прощення „навіть, якщо ти зробив помилку". Журналістам сказали теж, що родина написала листа до президента Форда, в якому просить, щоб їм дозволили говорити по телефону з Беленком. Рівночасно обидві жінки рішуче заперечують припущення, нібито Беленко втік добровільно. Він був щирий патріот і знаменитий летун. Щось сталося з ним, — впевняли вони. Совєтський представник міністерства закордонних справ повторив журналістам становище совєтів, що полковник попросту збився з дороги й тому приземлився, і японська поліція схопила його. До ЗСА забрали його проти його волі. ЗСА, сказав бесідник, мусять уможливити негайний поворот Беленка в СССР, до його родини, а Західня пресова пропаґанда, що пілот утік добровільно, це, мовляв, „звичайна брехня".

Друга невдача совєтів за такий короткий час, це справа зі совєтським мистцем шахістом. Віктор Корчной „вибрав волю" і покищо перебуває в Голляндії. Міжнародна шахова федерація повідомила, що уряд СССР офіційно зажадав, щоб шахіста Корчного недопустити до найближчих міжнародніх шахових змагань. Однак, президент федерації Макс Юве заявив, що ніщо не може перешкодити Корчному брати участь у міжнародніх змаганнях за перемогу, бо він є кандидатом на своїх власних правах на основі прав федерації. Корчной одержав від голляндських властей дозвіл на шестимісячний побут у Голляндії. Він жде рішення в справі його прохання про політичний азиль до ЗСА. Корчной не повернувся до СССР, вибравши свободу в липні після міжнародних шахових змагань в Амстердамі.

Третій клопіт СССР — це втеча летуна Валентина Захімова на поштовому літаку до Ірану, про що вже звідомляла „Свобода" з 28-го вересня ц. р.

Люба Коленська

КНИЖКА, ПИСЬМЕННИК І ЧИТАЧ

Роки 1970-ті поскупились в українське літературне друковане слово. Появилось декілька книжок з царини поезії, белетристики, наукових видань, есеїв та реґіональних збірників, одначе їх не так то було багато. З кожним днем помітний чим раз більший застій. Однак це явище не сьогоднішнє, а прийшло логічним і причиновим порядком. Тим більше його не слід легковажити, прикидаючись, що все гаразд. А добра книжка, зокрема на еміґрації — це конечність. Вона показник живучости культури, візерунок перекрою політичного і суспільного життя, утривалення мислення і закарбування психіки сучасної української людини поза межами України, обставин і побуту, які її оточують і свідчення духового багатства. Хто, як не книжка поширює знання кожної людини, формує її світогляд, дає кольорит і стимул в її житті.

Пригадаймо, як в 1950-их роках на американський континент із різних частин Европи почали прибувати тисячі нових українських поселенців — третя іміґрація. З її приїздом ожавилось життя української громади. І тоді люди, не зважаючи на те, що їм приходилось здобувати матеріяльну базу, оформлювати професії і студії, горнулись до своєї спільноти, до всецілого суспільного життя. Третя іміґрація стала рушійною силою в організуванні літературного і мистецького життя, музичного світу, шкільництва. Тоді під час літературних ярмарків гомоніла заля сотнями людей, одна за одною виходили книжки, відбувались театральні п'єси і концерти. Було так, начебто люди принесли зі собою до Америки ввесь розквіт мистецького, зокрема літературного життя, що позначався такою ж силою у західній Україні в 1930-их роках перед Другою світовою війною.

1960 роки і початки 1970 ще були доволі багаті на різного роду літературні видання. Відтак поволі і ступнево почалось послаблення — спад на літературному ринку. І так сьогодні в пресі чимраз менше появляється оголошень про надрукування нового літературного твору. Ще існують Гуртки Книголюбів, проте їхня діяльність слабшає; відбуваються літературні вечори, однак не так уже часто; влаштовують виставки книжок, проте їхні видання здебільша давніші.

На жаль, це не голослівний песимізм, а реалістичні підсумки. Це тим більша загроза, що в Совєтській Україні, де в інших обставинах могла б свобідно і спонтанно розвиватися література, існує однонапрямна творчість — „радянська" соц-реалістична література, яка не залишить по собі віддзеркалення справжньої суті думок, справжніх переживань і щирого надхнення письменника, а тільки дерев'яну відбитку послушного робота, підкореного наказові совєтського уряду. Емський і совєтський укази зійшлись в одне — знищити українське слово. Тим більше в обличчі цієї загрози нам треба докласти всіх зусиль, щоб еміґраційна література згодом не перетворилася у мініятюрне „провінційне віконечко", позбавлене творчої наснаги і ширших горизонтів, і щоб вона із сильного колись вогнища не перемінилась у блимаючий і кволий... каганець.

Які причини застою літературних видань? Їх, на жаль, багато. Перша з них — це незмінна закономірність природи. В останніх роках відійшов цілий ряд чільних українських письменників, і їх майже немає кому заступити. Ці, що приїхали до Америки 26 років тому у середньому ще віці, постарілися; одні хворіють, інші не мають матеріяльних засобів, щоб видати книжку, а ще інші — огірчені і збайдужілі – і за винятком нечисленних ще „бодрих духом", просто не мають більше бажання писати. Звичайно, на материку, на рідному ґрунті суспільний процес поколінь — природно інший. Старше покоління підховує молодше, і один одному допомагаючи, спонукує до творчости. Тим робом молодше покоління, перебираючи від старшого його надбання — творить нове. Тим часом тут на еміґрації, поминаючи інші проблеми, двомовність створила поміж поколіннями більшу проґалину і відокремленість у творчості будь-якої ділянки, ніж це мало б місце на материку. Старших і молодших ще пов'язують вузли релігійних і національних святкувань та традицій, проте у молодого покоління сьогодні поважний брак джерельного знання української історії, літератури і культури, брак розуміння української проблематики і психіки українського народу, і що важливіше — брак бажання і зацікавлення брати участь у творчому житті української спільноти. Тому й виринула проблема незаступности колишніх письменників. Хоча, навряд, чи в цьому десятиріччі знайдеться багато молодих письменників, щоб писали й англійською мовою.

Молодь ніколи не буде залюбки читати, якщо від дитинства не впоїти в неї замилування чи то до української книжки, чи взагалі до іншомовної літератури. Ця трудна справа в руках передусім батьків, а потім школи. Підібравши цікаві книжки, які сходяться і з віком молодих і з їхніми зацікавленнями, та підшукавши відповідну методу, можна втягнути, принаймні хай і невеликий, гурт у світ української книжки. На це вказують (мені відомі декілька) літературні гуртки молоді, в яких вони прочитують свою чи інших творчість. Іноді такі літературні вечори влаштовують для них товариства чи організації. Так що ця проблема при відповідному підході не така уже трудна.

Преважливою причиною занепаду лідературного ринку є слабий відгук на появу нового твору, а саме рецензія створює поміст поміж письменником і читачем. Тут у великій мірі таким допоміжним чинником може служити преса. І тоді, якщо й надрукована така нотатка, то вона, за невеликими вийнятками, з-під пера „доморослих", тобто непрофесійних рецензентів. Та, на жаль, і ці, хочаб „доморослі", рецензенти щораз рідше пишуть, а письменники, не знаходячи принаймні мінімального відгуку на книжку, втрачають охоту щонебудь писати. Фахова рецензія з позитивними, критичними чи навіть неґативними заввагами є поштовхом і рушійною силою та однією з передумов щасливої і спонтанної творчости.

Збайдужіння людей до читання книжок теж пригашує запал у письменника. Як часто не-читальники оправдуються втомою чи браком часу, а в більшості — це неохота, індеферентність, що йде впоряд з лінивством, чи з якимсь, нашвидкоруч видуманим „легшим" зайняттям, де просто не треба думати. Висновок ясний: якщо немає консумента-читача, тоді письменник, не відчуваючи ніякого зацікавлення своїм твором, перестає писати. Письменник мусить мати почуття, що його потребують, що на його книжку чекають, що його думки, висловлені в творі, читачі захочуть передискутувати. Переважно, коли автор напише свій твір, він залюбки перечитує його своєму приятелеві, слідкуючи за враженнями. І навіть якщо почує і неґативну заввагу, сприймає її радше, як мовчанку, індеферентність. Через звуження читацького кола потрібна для письменника матеріяльна база стає невистачальною.

Популяризації українського слова служать і виставки книжок, зокрема ті, що на відповідному рівні. Але можна натрапити й на такі, що приготовані наспіх і безпляново, книжки скомплетовані без відповідної системи і без гармонійної цілости перекрою письменницької творчости. А вже в ніякому разі біля книжки поезій, напр. поета Драй Хмари не дуже приємно вражає куховарська книжка і... сонник (без обиди для них). Якщо на виставці є книжки і на продаж, було б вказаним, щоб хтось їх продавав, принаймні

(Закінчення на стор. 3-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ В КАНАДІ. 1898-1973. Упорядкував Яр Славутич. Об'єднання Українських Письменників у Канаді Слово. Едмонтон, 1975. Редакційна Колегія: Олекса Гай - Головко, д-р Олег Зуєвський, Юрій Клиновий, Борис Олександрів, Володимир Скорупський, д-р Яр Славутич. Обкладинка Якова Гніздовського.

У деяких ділянках українська Канада випередила українців у ЗСА. Згадаймо хоча б праці д-ра М. Марунчака про історію українців в Канаді та кілька праць давніших про українську літературу в Канаді. А ось тепер появилася „Антологія української поезії в Канаді" окремим виданням, а її упорядник д-р Ярослав Славутич видав у „Західньоканадському Збірнику" НТШ в Едмонтоні в 1975 році критичний огляд під заголовком „Українська поезія в Канаді в роках 1898-1973".

Наші наукові інституції в цій країні не подумали про те, щоб до століття українського поселення в ЗСА можна було похвалитися подібним виданням... Немає потрібного організаційного плянування, бо фінансів, здається, вистачило б.

Упорядник Яр Славутич співпрацював із членами Редакційної Колеґії, які „переглянули всі тексти та висловили свої побажання", а то в нас часто наслідують Київ та друкують „редакційні колегії" тільки „гоноріс кавза", члени цих колегій навіть не знають, що друкується в редаґованих ними журналах.

В „Антології" вміщені твори тільки 45 „репрезентативних поетів", хоч їх всіх „поетів і віршарів чи віршувальників" від 1898 року року було близька 300! Автор книжки погрупував їх у трьох розділах:

1. Ранні віршарі й автори так званих фолкльорних творів — їх 11.
2. Поети, що „з'явилися між двома війнами", та ті, що „до них примикають", є їх 9.
3. Поети післявоєнного часу, яких є найбільше — 25.

Перші вірші шістьох поетів (ось їх прізвища: Збура, Говда, Чарнецький, Паламарюк, Федик і Рарачовський) друкувалися в нашій „Свободі" в роках 1899-1908.

На нашу думку, упорядник замало взяв до „Антології" творів авторів із першої групи, які друкувалися в часописах, або в недоступних збірках. Правда, ті вірші не такі досконалі, як твори поетів із третьої групи (Славутич, Олександрів, Гаврилюк і Зуєвський) — та ці найдавніші вірші зі звичайним коломийковим ритмом були для тодішніх читачів „Свободи" глибшою і щирішою поезією, як сьогоднішні цизельовані строфи з вишуканими асонансами, алітераціями і метафорами. Іван Бура зачинав свій перший вірш для „Свободи" 30 грудня 1898 р. такими „коломийками":

Бодай же вам, приятелі,
Не снилось ніколи,
Як нам гірко покидати
Своє рідне поле!

Щоб ми були не виділи,
Ані ваші очі,
Як то гірко мандрувати
З дітьми серед ночі.

Інший автор нарікає у вірші, що не чує соловейка, не бачить васильків, немає „запаху рути"..., „хруща бо навіть в садку не видно".

Другий розділ зачинається Іваном Данильчуком (1901 - 1942) і кінчається Тетяною Шевчук (нар. 1904), а третю частину починає Митрополит Іларіон (1882-1972) і її закінчує наймолодша поетка, відома журналістка, Ірина Макарик, нар. 1951 р. В цій групі знайшли ми вірші Богдана Мазепи, колишнього учня з таборової гімназії в Бамберґу в Німеччині, який вже тоді писав вірші, і з нього насміхалися товариші і товаришки ,не вірячи, що Богдан таки поет.

∴

Антологія видана дбайливо, упорядник подав короткий життєпис кожного автора та бібліографію і критичну літературу (рецензії на збірки поезій), що вимагало доволі праці і що імпонує своєю повнотою читачеві. Ця муравлина праця впорядника змушує нас доповнити його критичну літературу в двох випадках. Немає рецензії Л. Граничка на збірку поезій Н. Ріпецького „Тривога", Львів, 1939, надрукованої у „Віснику", Львів, 1939, кн. 7-8, ст. 598; нема також рецензії Л. Луцева на збірку „Мудрощі мандрів" зі „Свободи" (1975 р., 30 травня, ч. 103).

Найбільше місця присвячено в Антології О. Гай-Головкові, бо аж 12 сторінок, впорядник призначив собі 11 сторінок, Зуєвський і Олександрів мають по 9 сторінок. Н. Ріпецький має всього півтора сторінки, в тому більше призначено на життєпис і бібліографію, як на поезію... Інші автори дістали по дві, три, або й чотири сторінки.

„Антологія української поезії в Канаді" — вартісна книжка, вона заслуговує на поширення, бо свідчить про те, що українці в Канаді творять поважну культурну національну групу, яка має високомистецьку літературу. „Антологію" видано завдяки грошовій допомозі від федерального уряду (2.500 дол.) і від провінцій-

(Закінчення на стор. 3-ій)

33-ій З'ЇЗД ОДВУ ВІДБУВСЯ В „НАПРУЖЕНИХ ШУКАННЯХ"

Париж. — Місцевий тижневик „Українське Слово", що вважається речником того українського націоналістичного угрупування, з яким ідеологічно споріднена американська Організація Державного Відродження України (ОДВУ), надрукував у виданні з 3-го жовтня власну кореспонденцію з Лігайтону, Пенсильвенія, де на Оселі ім. О. Ольжича відбувся з початком вересня XXXIII З'їзд ОДВУ, пишучи вже в заголовку, що він відбувся „в напружених шуканнях". Кореспонденція говорить сама за себе. Передруковуємо її з незначними скороченнями:

Лігайтон, Па., вересень ц. р. — Тут, в Оселі ім О. Ольжича, що є власністю ОДВУ, 4-6 вересня відбувся XXXIII З'їзд ОДВУ — Організації Державного Відродження України — одної із найстарших суспільно-політичних, з виразним націоналістичним спрямуванням, організацій в Америці. Згідно зі статутом, такі З'їзди відбуваються тепер що другий рік . . .

... Цьогорічний З'їзд ОДВУ відбувся з участю майже вісімдесяти делеґатів, багатьох гостей і — як показали його наради, а ще більше остаточні рішення — був значним кроком уперед. У звітах керівних осіб цієї організації, у палких дискусіях та в кінцевих ухвалах плястично віддзеркалилися проблеми наших днів, у яких виразно видно віхи на близьке майбутнє.

Вже в складі Президії З'їзду було видно намагання пов'язати покоління і різні соціяльні елементи, які сьогодні важать в українському житті ЗСА та входять у склад цієї організації. Предсідником З'їзду був молодий професіоналіст, що щойно декілька років тому вийшов із американського університету, інж. Богдан Гасюк. Його заступниками були один із найстарших піонерів українського життя у ЗСА, колишній співробітник обидвох Полковників, Голів ПУН і УСС, — Іван Попович з Клівленду, та Юрій Дацишин, із Чікаго, бойовик УВО, засуджений польським судом у Львові на кару смерти, яку опісля замінено на досмертну тюрму.

Подібний, хоч під іншим кутом, був профіль Секретаріяту З'їзду: волинський партизан і зв'язковець на Рідні Землі після Другої світової війни — Дмитро Фурманець, Іван Лотоцький з Детройту (з новоприбулих) і Володимир Яців, представник молодої професійної інтеліґенції.

У звітах членів Центральної Управи було подано перегляд праці на протязі останніх двох років. Були це акції в обороні переслідуваних в Україні та взагалі в СССР, в першу чергу — численних в'язнів і їхніх родин; допомога визвольній боротьбі українського народу; активна участь у діяльності української діяспори, а головно — всестороння суспільно-громадська діяльність на терені ЗСА.

Звіти ці доповнив програмовою доповіддю голова ЦУ ОДВУ, проф. Б. Гнатюк. Усе це разом стало базою широкої і дуже цікавої дискусії. До цієї цілости альтернативою був голос у дискусії, а радше — корреферат Павла Дорожинського.

Голова ЦУ ОДВУ проф. Б. Гнатюк у своїх міркуваннях вийшов із аналізи положення у Китаї і зв'язаних із ним завдань діяспори. Опісля перейшов до потреб української громадськости у світі та накінець точніше обговорив проблематику XII Конгресу Українців Америки.

П. Дорожинський зупинився довше над внутрішньо-політичними питаннями української діяспори й зайняв поставу до різних подій на тому відтинку в ОДВУ. Він критично насвітлив активну співпрацю одної з керівних осіб ОДВУ в Об'єднанні Прихильників УНР і домагався заперечення цієї активної співпраці аж до часу, коли будуть доведені до кінця консолідаційні розмови. Далі він подав свої міркування до питання місця й завдань ОДВУ в системі Братніх Організацій Націоналістичного Руху (ІСНО). Коли йдеться про Кангрес Українців ЗСА і напрямні діяльности ОДВУ та Братніх Організацій у централі українців ЗСА, Українському Конгресовому Комітеті, то його думки різнилися від постулятів голови ОДВУ, Б. Гнатюка.

Обидва вони виходили з потреби змін в УККА. Б. Гнатюк пропонував органічні постепенні зміни, зумовлені наявними потребами й можливостями громадського життя. Орієнтиром у цих змінах мають бути — постійне зміцнювання і розвиток УККА та зріст ролі ОДВУ в ньому, бо тільки міцна й добре закорінена в системі УККА — ОДВУ зможе успішно добиватися концентрації усіх наших національних сил ЗСА, для чого вона працює безперебійно.

П. Дорожинський вимагав радикальніших заходів, які змагали б до змін в складі сил в УККА, в його методах праці, для чого потрібно тіснішого пов'язання ОДВУ з так званими опозиційними елементами в УККА.

Дебати над цими проблемами й постулятами були гарячі, декому нераз не вистачало терпцю і ці скочувалися до персональних випадів, які предсідник мусів пригамовувати. Важливі й важкі проблеми вимагали глибокого й докладного насвітлення. Тому забрало це аж три дні і щойно в понеділок (після обіду) можна було приступити до вибору нової Центральної Управи. Вислід виборів да найвиразнішу відповідь до порушених питань. Бо хоч у виборах ішлося про конкретні особи, але ті особи є виразниками напрямних дальшої праці. Основне рішення запало, коли вибрано голову ОДВУ. Згідно з давнім звичаєм, обрано його окремим голосуванням. Внесок вибрати Б. Гнатюка головою ЦУ заля прийняла аклямацією, а обчислення голосів виявило, що всі були за ним, не було ні одного голосу проти, а тільки один стримався. Таким чином, плятформа, проголошена ним, отримала повну й беззастережну підтримку всіх делеґатів.

Після вибору голови, приступлено до вибору Центральної Управи. Було дві листи. Одна — Номінаційної Комісії, дгуга — подана зі залі (Павла Дорожинського). Листу Номінаційної Комісії обрано більшістю голосів. У склад її ввійшли: голова — Богдан Гнатюк, містоголова — Михайло Панасюк (Чікаго); члени: Микола Андрейко, Михайло Белендюк, Стефа Букшована, Володимир Зуляк, Левко Куделя та вільні члени — Макс Скорупський, Богдан Гасюк, Петро Генгало, Мирослав Кий. До Контрольної Комісії: Роман

(Закінчення на стор. 4-ій)

КНИЖКА, ПИСЬМЕННИК...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

в деякій мірі обізнаний з літературою, не тільки визнаючись на цінах, але й на їхньому змісті. А вже таки хіба конечно, щоб за прилавком взагалі хтось був, бо як же часто під час виставок, що відбуваються з нагоди з'їздів чи ювілеїв, немає нікого, і зацікавлений в купівлі книжки, нерішучо оглядаючись, ...відходить.

Незвичайно важливим і допоміжним чинником були Гуртки Книголюбів; щоправда, деякі з них ще є й досі, але вони замало знаходять підтримки в здобуванні членів, а теж і публіки поза членством Гуртків, яка чимраз рідше появлялась на їхніх дискусійних вечорах. Поширення мережі Гуртків Книголюбів, яка включала б і молодших, могла б причинитися до пожвавлення і зацікавлення книжками і їхньої кольпортажі.

Літературні вечори також могли б поширювати коло зацікавлених літературою. Але влаштовуючи такі вечори, треба мати на увазі дуже важливий балянс, тобто, щоб прочитані твори не були задовгі і були різного жанру, а також щоб мистецька розвагова частина не була довша від виступу письменника. Переважно такі вечори закінчуються перекускою і приватною гутіркою, далекою від обговорювання твору автора.

Важлива тут і роля людини, що провадить програмою, кілька вміло кинених слів змогли б спонукати до дискусії над твором найбільш сонних і апатичних людей. Тільки в той спосіб влаштований вечір завершиться побажаним результатом — письменник вповні відбере враження публіки, що й заохотить його до дальшої творчости.

Якщо йдеться про фінансову сторінку видавничої бази, то одним з великих тут недоліків, за винятком малого числа книгарень, є це, що навіть якщо й продані книжки, книгарі чомусь зволікають з виплатою належного з продажу прибутку письменникові...

Розвій, поширення і утривалення української літератури — це ключова справа української спільноти й збереження її ідентичности. Існують різні цілі і різні фундації, які наш жертвенний народ підтримує. Тому в ніякому разі це не повинно залишитися фантастичною вигадкою чи прагненням неможливого, якщо б при котрійсь із наших великих установ створилася не тільки фундація, але й широкого маштабу видавництво, існування якого запевнювало б письменникові, що його твори надрукують. Створення поважного видавництва в Америці, на якому зміг би опиратися загал письменників, розворушило б у них снагу творчости, цим самим відкриваючи навстіж вікно у світ оновленого літературного життя.

Очевидно, що окрім всілякого роду вищезгаданих причин, в яких свідомо чи півсвідомо винувата українська спільнота, не зовсім — дописали і письменники, з-під пера яких тільки у невеликій кількості появляються вартісні і цікаві твори. А письменницький твір, як-не-як, силою самого свого слова повинен зацікавити читача.

Виглядає начебто з хвилиною, коли до берегів Америки прибула українська еміграція, а в тому й українські письменники... зупинився час, а з ним у непорушній позі закам'яніли і люди, задивлені в... минуле. Хіба можна недобачити, які, зокрема в останніх десятиріччях, зайшли величезні зміни технологічного, суспільного і психологічного характеру, а з цим витворився і новий тип людини. Напрошується запит: невже ж поза спогадовими темами, — до речі, і вони потрібні, але у відповідній пропорції, — за понад тридцятирічне перебування людей на еміграції немає інших, які ворушать душу письменника? Як часто чуємо, що молодь треба спонукувати до читання української книжки. Певно, що й це треба робити, але це явище штучне й не на довготривалу мету. Перш усього, книжка мусить бути цікава, і тоді навіть українська мова — хоча й створює труднощі — не відбере в молоді бажання читати українську літературу.

І тому, щоб оживити літературний ринок, слово повинно прийти не тільки від української спільноти, яка підтримає письменницьку творчість, але й від самого письменника.

Ніхто таки не став конем!

Уже люди перестали сміятися і забули за той сатиричний віршик, що поетка Ганна Черінь помістила у „Свободі". Хоча багато людей звертали мені увагу на цей віршик, весело реготалися з нього, але я таки тримаюся свого, чимраз більше переходжу на сиру поживу і від того чуюся щораз лучче. Ніколи я так довго не міг працювати, як тепер і ніколи лучче я не почувався, як сьогодні.

Працюю в городі, на пасіці, в хаті. Щотижня маю по дві - три кляси дітей з різних шкіл або таборів. Приготовляю програму: виставку дитячих книжок Ярослави, також карток і писанки. Крім того все хтось приїздить по мед та по інформації пасічництва. Кожного дня від 7-ої до 10-ої я в русі. Чи можливо було б це виконати, якщо б я їв пироги, торти, або пив цукрові чи гострі напої. На це я не годен відповісти, бо не хочу ризикувати. Роблю, що вважаю є для мене найлучче. Але часами совість мене гризе, коли перечитаю в газеті, що вмре якась молода людина, або що хтось дуже завжди хворіє. Бож я в це вірю, і можна про це вичитати в книжках мудрих людей, що „лиш пожива має бути твоєю медициною", але пожива природна, не зіпсована огнем, хемікаліями, солями або квасами. У це я дуже вірю і дивуюся, чому світової слави мудрі, почавши від Мойсея, Будди, Магомета, Сократа, Арістотеля не подали рецепти для людей, хо би таку, як в природі — тварина інстинктовно їсть цілу, сиру і не зіпсуту вогнем поживу. Від того легко жиє собі тварина призначеним життям три рази після дозріння. Людина жиє лише півтора раза пересічно після дозрівання.

Я не можу сказати, що кожна людина повинна їсти лише сире. Є люди, що їм їхній лікар приписав дієту легких і варених страв. І вони мусять того притримуватися. Мені лише дивно, що є багато людей, що навіть не пробують пізнати, як добре їсти сирий харч і як він легко травиться. Минулої неділі я приніс кілька молодих кукурудз із свого городу. Одну дав старшому чоловікові і попросив його з'їсти, так як вона є, — сиру. Він на другий день прийшов, щиро усміхаючись, і сказав: Пане Сурмач, довго я вже на світі живу, але оце перший раз я їв сиру кукурудзу і вона мені дуже смакувала.

Майже всю городину можна їсти сиру, від сирої городини не можна потовстіти. Це також відноситься до овочів і зерна. Можете їсти кілько вам смакує, можете їсти це день за днем, не станете конем, але будете міцні як кінь!

М. Сурмач

ПЕРШІ ПО-ВАКАЦІЙНІ СХОДИНИ ГУРТКА ФІЛЯТЕЛІСТІВ
відбудуться в цю неділю 10-го жовтня 1976 р. в Домі СУМА, при

2nd Ave, 136 у Ню Йорку.
Гостям раді.

Veterans WW II

A meeting of invalid veterans of World War II who emigratet to the US from USSR, Czechoslovakia, Poland and Yugoslavia, will take place on Sunday, October 24, 1976 at 6 p.m. in the Essex-Sussex Room of the Warwick Hotel at 65 West 54th Street, New York City. The purpose of the meeting will be to form a committee. Persons unable to attend are requested to send autobiographical data, degree of injury, address and telephone to:

Veterans c/o Hirschman "Y"
3312 Surf. Avenue
Brooklyn, N.Y. 11224
or call (212) 891-7120 or (212) 934-2980
daily 6 PM to 9 PM

Евгенія Кнігицька спочила у Бозі

Ми свідомі, йдучи за словами Т. Шевченка, що „все йде, все минає...", але як приходить хвилина, коли хтось з наших дорогих, рідних залишає назавжди цю плянету, сум-біль розриває серце і нікому не легко прийняти тяжку дійсність смерти...

Дня 8-го серпня ц. р., в неділю на світанку заснула в Бозі Евгенія Кнігицька, у лікарні в Льос Анджелесу, залишаючи в глибокому смутку мужа Василя, дочку Уляну зі зятем Іваном, сестру, сватів та всіх, що її знали.

Покійна Евгенія-Павлина народилася у Станіславові (тепер — Івано-Франківське). Її батьки це — Карло і Йоанна Бокси. Пізніше родина Боксів переселилася до столиці Покуття, оспівуваної Коломиї, де батько був директором публічної школи. Там Покійна закінчила Учительський Семінар.

Першу учительську працю одержала в Ряшівщині, Польща, бо ж українцям не легко було дістати працю на своїх рідних землях. Вкоротці, за дбайливими стараннями, її пощастило одержати посаду близько рідних, на своїй землі, у селі Ліски. Там Покійна навчала аж до відходу на чужину, 1945 р.

Молода, гарна учителька познайомилася із студентом Василем Кнігиницьким, зі Серафинець, пов. Городенка. Після кількох років знайомства, вони подружились. Обидвоє продовжували вчити у Лісках, де 1943 р. зраділи народженням донечки Уляни.

Воєнні події в Україні, що дали, початково, надії на відродження вільної України, покотились в невідрадну, трагічну дійсність. З тисячами втікачів родина Кнігиницьких помандрувала на Захід. Опинилися в таборі скитальців у Ашаффенбурзі. Тяжкі умовини перебування з маленькою дитиною та всякі страхіття з висилкою „на родіну" не раз придавлювали серця усіх.

У 1948 р. Покійна з родиною виїхала до Канади, де поселилася у місті Кіченер. Тут відновилися надії на краще життя, вільне від страху та переслідування. Заблистіли широкі пляни побудови кращого майбутнього. Найважливіше — це виховання маленької Уляни, яка змалечку бажала стати лікарем. Родина включається у місцеве українське церковно-громадське життя. Їхній дім був завжди радий гостям, відчинений для людей доброї волі.

Не так складається, як бажається. Хвороба зачала ненадійно дошкулювати, і Покійна Евгенія, неначе підкошена, підупадала на здоров'ї. Дальші ускладнення тяжкого ревматизму, пізніше недуга серця та інші від'ємні наслідки, дуже підірвали її здоров'я.

Глибока віра в Божу допомогу, бажання жити, скріплювали оптимізм Покійної до перемоги над хворобою.

Радість родини стократно заблистіла, коли їхня улюблена дочка Уляна осягнула ступінь доктора медицини в Оттавському університеті, 1969 р. Неначе відчинилися нові ворота для покращення здоров'я, бо Уляна рішила віддати найкращу допомогу дорогій матері.

Молода лікарка, одружена за лікарем Іваном Фальзарано з Ню Йорку, шкільним товаришем з того самого університету, виїхала до Льос Анджелесу з надією забрати з Кіченеру до себе батьків. У Льос Анджелесі молода лікарка-хірург часто гостила батьків, з надією, що каліфорнійське підсоння скріпить здоров'я дорогої матері.

Покійна, неначе відродилась, коли прийшов на світ внучок Василько, що став, неначе поштовхом до віднови, до кращих почувань.

Перебуваючи коло дітей, Покійна, не зважаючи на найкращу лікарську опіку і допомогу, часто мусіла перебувати в лікарні.

При кінці липня, ц. р., будучи в Льос Анджелесі, знову довелося Покійній лежати в лікарні. Надія на краще не гасла, але невмолима смерть вирішила... Евгенія заснула у Бозі у неділю вранці.

Тіло спочило в похоронному заведенні Калянан, де вінки від рідних і знайомих з Канади й Америки прикрашували їй щасливу дорогу до Вічності...

У вівторок 11-го серпня увечері о. Михайло Колтуцький відправив Панахиду. Багато приятелів родини Покійної, сестра Ірина Колодій зі сином Олегом з Ню Йорку, свати Фальзарано з Ню Йорку, похресник Олег Слободинський з Рочестеру, д-р Василь Гуцуляк зі стейту Міссурі віддали глибоку пошану Покійній.

Після Заупокійної Служби Божої в українській католицькій церкві, де о. М. Колтуцький сказав прощальне слово, тіло Покійної перевезли на цвинтар до Сан Фернандо Місії, недалеко Льос Анджелесу.

Ясне сонце щиро сипало своїм промінням на домовину, що лягла в привітливу землю Каліфорнії... Янголи занесли душу Покійної до престолу Найласкавішого Творця, де вона втішається вічним сном без болів і страждань.

Волею Покійної і її родини є, щоб хто бажає засвідчити пошану до Покійної, хай шле пожертви на українських сиріт.

Після похоронів, у домі дітей, відбулася жалібна тризна. Приятелі сердечно допомагали родині у цих сумних хвилях смутку. Панство Долинюки та інші добрі люди подбали, щоб якнайкраще дати допоміжну руку у цім горю.

Василь Гуцуляк

Не спляче село

„Нортбрук" — північний потік — це назва малого села, 30 миль коло Чікаґо. Знане це село зі спорту, а зокрема з перегонів на ковзанах. Звідсіля походять Анна Генінґ та Шіла Янґ, які виграли медалі на Олімпіяді минулого року. У цьому спокійном селі є багато жидівського населення, але також знаходиться декілька українських родин.

А зарепрезентували вони себе тут публічно у бібліотеці. Заходами 29-го Відділу СУА в Чікаґо та з участю Галини Сумик на протязі вересня виставлено українську вишивку та різьбу. В одній ґабльотці показано ікону з традиційним вишиваним рушником. З правого боку висіли дві серветки та хлоп'ячі сорочки. З лівого боку була жіноча блюзка, а внизу — ряд вишитих подушок.

У ґабльотці з різьбою звертали на себе увагу кілька, різного стилю різьблених та інкрустованих тарелів ясного, природного та темного, мальованого дерева. Пишалися тут і свічники, альбоми, різьблена хата, коралі та навіть люлька. Все це було на тлі мапи України та прибране мініятюрними килимами.

Написи до виставки — „Вишивки з України" та „Різьби з дерева з України", приготовила сама бібліотекарка. Були також пояснення до виставок зладжені великим друком.

Це вже вдруге мешканці Нортбруку мали нагоду познайомитись з українською культурою, бо на весні пані Г. Сумик та І. Олексюк приготовили виставку української писанки, про що була згадка та поміщено світлину у місцевій газеті.

І. О.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ного уряду Альберти (1.000 дол.).

Евген Федоренко. СТИЛЕВІ ШУКАННЯ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО. Наукове Товариство ім. Шевченка Видавництво „Молода Україна". Торонто - Ню Йорк, 1975, ст. 57. Юрій Клиновий написав на трьох сторінках про те, як Москва нищила й нищить український нарід та його культуру, і то дуже часто таки українськими руками.

Евген Федоренко переконливо показує, як Коцюбинський шукав свого власного стилю і знайшов його в „самобутньому імпресіонізмі", в якому „природно поєдналися два крайні полюси: народницький стиль, зображення душевних відрухів простолюддя, що було пізніше злито з вишуканим естетизмом самого зображення".

Підсовєтські автори силкуються доводити, що Коцюбинський „ледве не провісник ,соціялістичного реалізму', панівного стилю в підсовєтській літературі". В дійсності в нього „домінує і дуже сильно переважає струм імпресіоністичности".

Автор використав численну літературу, подану на п'ятьох сторінках, та на її основі і на творах письменника ствердив, що „письменникова імпресіоністична вишуканість виявляється в такій тонкості психологічного прозирання і всіх душевних відрухів та всього того, що творить силу осяйности барв самого зображення".

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу 6-го жовтня 1976 р. упокоївся в Бозі мій Найдорожчий Батько

Бл. п.
ПАВЛО БІЛИНСЬКИЙ

уроджений 20-го липня 1902 р. в Білині Великій, пов. Самбір, Україна

ПАРАСТАС буде відслужений у неділю 10-го жовтня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 Tabor Rd. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення до Собору Непор. Зачаття ПДМ, при Н. Френклін вул., а звідти по відслуженні Заупокійної Служби Божої на цвинтар у Факс Чейс.

Про молитви за душу Покійного прохають прибиті горем:
донька — ВІРА-ХРИСТИНА
брат — ВАСИЛЬ
і 2 сестри в Україні та ближча і дальша Родина в Америці й Україні.

В СЬОМУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
СОФІЇ МАНУЛЯК-ПРАСІЦЬКОЇ
в четвер, 14-го жовтня 1976 р.
о год. 7-ій ранку
буде відправлена
Поминальна Свята Літургія з Панахидою
в Українській Католицькій Церкві
Христа Царя
при 1627 Каюґа вул. у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
Про молитви за спокій душі Покійної, просять:
ЧОЛОВІК і СИН з Родиною

Замість квітів на могилу у Львові
Сл. П. СОФІЇ ВОРОБКЕВИЧ
Дружини Впр. о. пароха в моїм рідним селі Білобожниці, пов. Чортків, я вислав 50.00 дол. на Інститут при Катедрі Українознавства в Кембріджі (50.00 дол.).
Ню Гейвен — Михайло Чайківський

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Приятелями, що 7-го вересня 1976 р. упокоїлася в Бозі, на 80-му році життя, наша Найдорожча Мати, Бабуня, Сестра і Тета

Бл. п.
МАРІЯ ВЕЛИГОРСЬКА

Панахиди відслужено в Торонті в днях 9 і 10 вересня. Похоронні Богослуження відправлено в церкві св. Миколая, в дні 11 вересня. Святу Архиєрейську Соборну Літургію відправив Преосвященний Владика Кир Ізидор у сослуженні численого Духовенства.

Тіло Покійної похоронено на цвинтарі Моунт Гоп у Торонті.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку:
ЛЮБОМИРА ОЛЬГА ДЕНИСЮК, дочка
ІГОР син, з дружиною БОГДАННОЮ
МАРТА, ХРИСТИНА із чоловіком інж. ЮРІЄМ СЕНЬКІВ внучки,
МИРОСЛАВ, син із дружиною ВЕЛЬТОЮ,
АНДРІЙ і МАРІЯ, внуки,
д-р ВАСИЛЬ ЯШАН, брат,
ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЬСЬКА, братанка із чоловіком д-ром МИКОЛОЮ та дітьми і внуками.
Ближча і дальша Родина в Канаді, ЗСА і в Україні.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що у вівторок 5-го жовтня 1976 р. в Лівінґстон, помер наш Найдорожчий Чоловік, Тато, Дідуньо і Брат

бл. п.
СТЕПАН КОНОБА

проживши 68 років.

ПАНАХИДА в п'ятницю 8-го жовтня в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу 9-го жовтня о год. 9:30 до церкви св. І. Хрестителя, а опісля на цвинтар Gate of Heaven.

В глибокому смутку:
МАРІЯ — дружина
ВАСИЛЬ, ЯРОСЛАВА СУКАЧ і МАРІЯ, діти
ІВАН і ВАСИЛЬ — брати
7 внуків

Українська Музична Фундація плянує ґаля інавґураційний концерт

Співачка, сопрано Анна Чорнодольська

Акомпаньятор Тома Гриньків

Скрипаль Юрій Мазуркевич

В суботу, 6-го листопада ц. р., в залі Тавн Голлу в Ню Йорку відбудеться величавий ґаля інавґураційний концерт Української Музичної Фундації. Ціллю концерту є зацікавити українською концертовою музикою музичні кола Ню Йорку, який під цю пору є світовим центром в цій ділянці. Для належного виконання цього завдання, погодилися виступити безкоштовно ряд найвизначніших українських музик, а саме: сопрано Анна Чорнодольська, зірка канадських концертових та оперних сцен, бас-баритон Андрій Добрянський, довголітній соліст Метрополітен Опери в Ню Йорку, новоприбулий з України блискучий скрипаль Юрій Мазуркевич, та в ролі акомпаньятора, Тома Гриньків, визначний піяніст та лавреат Женевського Конкурсу. Всі повищезгадані, це музики з великим досвідом на міжнародних концертових та оперних сценах, та з непересічними рецензіями зі своїх Нюйоркських дебютів.

Концерт цей відбудеться на зразок традиційних концертів інших музичних фундацій Ню Йорку, цебто у формальному тоні, де концерт цей рівночасно є кульмінацією товариського життя сезону. Після концерту відбудеться прийняття із шампанським в Палаті Українського Інституту Америки з участю визначних осіб американського та міжнародного музичного життя. Квитки в ціні 8 і 12 дол. можна буде набути при касі, в українських крамницях, або поштою.

Сподіваємося, що ця імпреза притягне багато нових членів до УМФ, ціллю якої є пропаґування та збереження української музичної культури.

І. С.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ ВАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ТВЕРДЖЕННЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дажів зерна для СССР, що виходить на користь американських фармерів і економіки ЗСА в загальному.

КАРТЕР: Заперечуючи твердження Дж. Форда щодо проґресу в ділянці обмеження зброї, демократичний кандидат також критикував ведення Фордом і Кіссінджером політики детанту, заявляючи, що Совєтський Союз знає, що хоче здобути цією політикою, а ЗСА ніколи не були певні про свої цілі і тому політика детанту приносить односторонні користі для Москви.

СХІДНЯ ЕВРОПА

ФОРД: Як уже сказано, Президент твердив, що Східня Европа не є домінована Совєтським Союзом і що ЗСА підтримують незалежність, автономію та свободу Польщі, Румунії, Юґославії тощо.

КАРТЕР: Він заперечив ці твердження Президента і сказав, що уряд ЗСА не домагається, щоб Москва придержувалась тих постанов Гельсінкської Декларації, які стосуються пошанування людських прав, як рівнож критикував Дж Форда, що під натиском Москви відмовився зустрінутися з російським письменником-дисидентом Александром Солженіциним

ПОШИРЕННЯ КОМУНІСТИЧНИХ ВПЛИВІВ

ФОРД: Президент вказав, що завдяки стараниям державного секретаря Кіссінджера в південній частині Африки не дійшло до збільшення впливів СССР і Куби, як рівнож заявив, що Португалія осталася демократичною державою, а не комуністичною

КАРТЕР: Колишній губернатор Джорджії твердив, що хоча ЗСА осталися найсильнішою державою в світі, то втратили пошану в своїх союзників і ворогів, як рівнож потерпіли поразки у В'єтнамі, Анґолі тощо.

СПРАВА В'ЄТНАМУ

Обидва кандидати заявили, що ніяк не погодяться на те, щоб комуністичний В'єтнам став членом Об'єднаних Націй, аж поки Ганой не передасть точних інформацій про т. зв. „пропалих без вісті" американських вояків. Однак, Картер закидав, що уряд президента Форда мало зробив в справі цих вояків, а Президент заперечив ці закиди.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ

Форд і Картер заявили, що хоча Вашінґтон повинен старатися встановити „нормальні зв'язки" з Пекіном, то рівнож мусить додержатися своїх зобов'язань відносно Націоналістичного Китаю (Тайвану).

БЛИЗЬКИЙ СХІД

ФОРД: Президент заявив, що ЗСА далі всілякими способами підтримують Ізраїль, але також поліпшили свої відносини з арабським світом і заразом зменшили вплив СССР на тому обширі. Джералд Форд також вказував на те, що завдяки Америці дійшло до порозуміння між Ізраїлем і Єгиптом щодо Сінайського півострова та твердив, що Вашінґтон мусить продавати зброю для Ірану, бо цей союзник ЗСА межує із Совєтським Союзом і загроза для Ірану є також загрозою для Америки. Президент також сказав, що оприлюднить назви тих американських фірм, які піддалися натискові арабських країн і прилучилися до бойкоту Ізраїля та дискримінують проти жидів.

КАРТЕР: Демократичний кандидат заявив, що за каденції Форда ЗСА послабили союзника — Ізраїля", а збільшили допомогу для арабських держав та інших країн Близького Сходу, наприклад, почали продавати надмірну кількість зброї Іранові. Картер також заявив, що якщо арабські держави знову загрозили Америці ембарґом на нафту, то він це вважав би „виповідженням економічної війни" і припинив би будь-яку допомогу для арабів, як рівнож припинив би торгівлю з ними.

ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛ

Обидва кандидати заявили, що хоча готові далі переговорювати з урядом Панами в справі нового договору щодо каналу, як також могли би погодитися на деяке збільшення голосу панамського уряду в цій справі, то ані Форд, ні Картер не погодилися б на зменшення оборонних функцій ЗСА та значного зменшення контролі Вашінґтону над тим важливим каналом.

ПОШИРЕННЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ

КАРТЕР: Демократичний кандидат заявив, що вимагатиме не тільки припинити поширення атомової зброї до різних частин світу, але рівнож обмежить продаж урану для держав, які відмовляються обіцяти, що використовуватимуть цей нуклеарний матеріял тільки для мирних цілей.

ФОРД: Президент сказав, що його уряд старається встановити обмеження на атомову зброю та встановити контролю над поширенням нуклеарного матеріялу, щоб запобігти випадкам чи зловживанню цього матеріялу іншими державами.

СПРАВА „МАЯҐВЕЗУ"

ФОРД: Президент Форд наталврував недавно опублікований звіт Загального Рахункового Бюра, яке твердило, що 18 місяців тому Президент непотрібно наказав бомбардувати територію Камбоджі і післав військові частини визволити залогу американського корабля „Маяґвез", схопленого камбоджськими комуністами, бо, згідно з тим Бюром, залогу вже раніше звільнили комуністи. Президент не погодився із твердженням Загального Рахункового Бюро, заявляючи, що капітан корабля сказав йому в середу, 6-го жовтня ц.р., що тільки рішення Президента врятувало 40 членів залоги. Між іншим, під час рятувальної акції згинуло понад 40 американських вояків.

КАРТЕР: Демократичний кандидат сказав, що кожний президент ЗСА повинен рішучо поступати, коли загрожене життя чи власність американських громадян, але також заявив, що коли Форд дізнався про „дійсні факти", зв'язані з справою „Маяґвезу", то повинен був повідомити про це населення ЗСА, а не держати це в таємниці протягом 18 місяців.

На закінчення дебати обидва кандидати підсумували свої погляди на закордонну політику та крайову оборону. Джіммі Картер сказав, що Америці треба кращого проводу, ніж давав Джералд Форд, ЗСА мусять відзискати респект своїх союзників, власних громадян і потенційних ворогів, закордонна політика повинна бути ведена більш відкрито і з участю Конґресу та американського населення, а також сказав, що хоча Америка дальше найсильніша держава, то може бути ще сильнішою, якщо розв'яже такі внутрішні економічні проблеми як безробіття, інфляція тощо.

Президент Форд заявив, що за його президентури Америка була і є сильна, респектована всіми та живе в мирі, бо ніде не гинуть американські юнаки. Він також твердив, що має досвід у веденні закордонної політики, якого не має Картер.

33-ій З'ЇЗД ОДВУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Крупка, Михайло Нич, Андронік Копистянський, Володимир Яців і Василь Марущак. До Організаційного Трибуналу: Андрій Повх, Михайло Середович, Іван Яремчук.

Новообраній Управі доручено в потребі, згідно з прийнятим звичаєм, кооптувати дальших членів із повними правами.

Справу співпраці і активно їпраці поодиноких членів в Об'єднанні Прихильників УНР розв'язано позитивно „віа факті". На обидвох листах — активні працівники Об'єднання Прихильників УНР. На листі Павла Дорожинського, який спершу таку співпрацю оспорював, знайшлися генеральний секретар Об'єднання Прихильників — ред. Микола Вайда — та член його Головної Управи — сотник Ілярій Поліщук. Це врешті самозрозуміле, бо в Головній Управі Об'єднання Прихильників УНР у ЗСА працюють п'ять видатних членів ОДВУ.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7514. Тарзанів виклик

Чи ти не бачиш, що хворі балуги не можуть працювати?

Якщо вони слабосилі, то смерть для них є милосердям!

Ти говориш про силу мамбусів, але я думаю, що твій сильніший на язик, ніж на ділі!

Ха, ха! Якщо хочеш доказу, Тарзане, то будеш його мати!

КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ

орган Українського Конґресового Комітету Америки

РІК XII. ЖОВТЕНЬ 1976 Ч. 12

Під знаком єдности

12-ий Конґрес українців Америки повинен стояти під знаком тієї ситуації, яка існує в Україні та у вільних громадах поза Україною. І тут і там — ситуація до болю важка. В Україні — тиск русифікаторської політики сполучений із терором проти найменшого прояву української самобутньости довів уже до цвинтарної тиші, якої лякався Шевченко. Українські люди принишкли, прищурились, сприймають ворожу панівну систему, як щось, чого не сила скинути і чекають, чим і коли це закінчиться. Одні з надією у серці, інші з розпаччю у серці. За законом соціології — акція породжує реакцію в постаті руху спротиву, але чи цей рух охопив покищо тільки відважні одиниці, чи сягнув уже вглиб народньої гущі — над цим дебатують наші совєтологи. Фактом є, що найширші маси — стероризовані аж до сполуки смішности і трагізму. Ось недавно поїхала в Україну одна наша жінка з Канади, щоби відвідати могилу своєї недавно померлої мами. Пішла з сестрою на цвинтар і, як кожна західня туристка, вийняла фотоапарат, щоби зробити світлину з надмогильної таблички з іменем-прізвищем тієї найдорожчої істоти, якою кожному є — мама." "Сховай апарат!" з смертельним переляком засичала сестра...

Вільні українці мають у країнах свого поселення найбільшу свободу. Може власне тому, що ніхто їм не забороняє плекати українську культуру, бути вірним українській самостійницькій політичній думці — поруч із льояльним і щирим виконуванням всіх обов'язків громадянина даної країни поселення, — ходити до рідних церков і молитися по-рідному, навчати дітей предметів українознавства і видавати газети і книжки в українському патріотичному дусі, може саме тому поступ природної асиміляції робить щораз глибші і ширші вилами в українському суспільстві. Зменшується число дітей у школах українознавства, корчиться українська преса, зростає байдужність до громадських справ, зростає число мішаних подруж, щораз голосніше лунає англійська мова під домівками наших молодечих організацій, щораз менше українських молодих людей читає українську газету чи книжку, щораз менше є людей, охочих до праці для громади. Проте, всупереч усім цим сумним фактам української дійсности в Україні та у вільній громаді в діяспорі, зокрема й особливо в З'єднаних Стейтах, маємо повний розгардіяш в політичній ділянці — з десятьма політичними партіями, де, в кожній партії є ще внутрішні фракції і групи, — та із найкращою ще громадською консолідацією в Українському Конґресовому Комітеті. Стан у ньому не досконалий і є багато критичних голосів всередині цієї нашої централі централь і з-поза неї, від так званої внутрішньої і так званої зовнішньої опозиції. Але ж усі — вдоволені і невдоволені, члени "естаблішменту" і його противники — всі вони є безперечними українськими патріотами і всі вони заявляють, що прагнуть, щоб Український Конґресовий Комітет був якнайкращий і діяв якнайкраще — для добра української справи. Ото ж це найкраща база для того, щоби 12-ий Конґрес Українців Америки проходив під тим гаслом, під тим знаком, що його бажає собі Україна і що його імперативно накидає ситуація в Україні у вільній громаді: під знаком єдности.

Єдність — це не уніформована одностайна думка в усіх без вийнятку справах, великих і малих. Єдність — це не безкритичний послух проводові, — це не безвольний гін овечої отари. Але єдність наказує бути толерентними до думки і до особи земляка, бути згідливим, бути наставленим не на сварню і накидування своєї думки і волі, а на компроміс. Так буває в усіх культурних країнах, так поводяться всі суспільства, які мають за собою славетнє минуле, так цього вимагає сучасна дійсність в Україні і у нашій українській громаді в ЗСА. З очима на страхітливу дійсність в Україні і з очима на величню місію, що її мусить виконати наша вільна громада, хай усі Достойні Делеґати, члени і гості 12-го Конґресу українців Америки поводяться достойно, спокійно, гідно. Тільки у такій достойній спокійній, сповненій духа єдности атмосфері можна буде розв'язати всі існуючі проблеми нашої, об'єднаної репрезентованої в Українському Конґресовому Комітеті української громади в Америці. Коли не буде такої атмосфери єдности, коли 12-ий Конґрес наче не думатиме про Україну і про потребу духової єдности з нею, то українська справа зазнає нового удару — тільки з нашої власної вини. Віримо, що мудрість та здоровий інстинкт переможуть і що 12-ий Конґрес запишеться золотими літерами в історії української громади в ЗСА.

ДВАНАДЦЯТИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Готель "АМЕРИКАНА" Сьома Евеню і 52 вулиця, Ню Йорк, Н.Й.
8, 9 і 10 жовтня 1976 року.

ПРОГРАМА

П'ЯТНИЦЯ, 8 ЖОВТНЯ:

8:00 — 11:00 перед полуднем: Реєстрація делеґатів — 3-й поверх вестибюлю біля Залі Конґресу.

11:00 год. перед полуднем — Відкриття Конґресу; Внесення прапорів; Відспівання Національних Гимнів; Молитва. Вибір Ділової і Почесної Президії Конґресу. Проголошення програми Конґресу. Проголошення особового складу Номінаційної і Статутової Комісій. Вибір Ділових Комісій Конґресу: Розгляду сучасного положення в Україні, Шкільництва і Виховання, Внутрішніх Справ, Зовнішніх Справ, Науки і Культури, Фінансової, Резолюційної, Верифікаційної, Організаційної — Відділів УККА, Молоді, Координації дій Жіночих організацій, Професійної та Бенкетової. Схвалення Правильника Конґресових нарад. Склад Комісій не повинен бути численний, щоби запевнити діловість нарад.

1:30 — 2:30 по полудні: спільний полуденок.

3:00 Звіти: Членів Екзекутиви, Політичної Ради, Шкільної Ради УККА, Контрольної Комісії та Громадського Суду.

Звіти виготовленіна письмі і увійшли до друкованої книжки — звідомлення із праці УККА за час від XI-го До XII-го Конґресу. Ту Конвенційну Книжку всі делеґати одержать при реєстрації. По скінченню звітів йдуть запити і відповіді.

6:30 — 7:30 вечором: вечера.

7:30 — 10:30 дискусія над звітами: уділення абсолюторії уступаючим керівним органам УККА.

СУБОТА, 9 ЖОВТНЯ:

8:00 — 9:30 рано: Продовження реєстрації делеґатів.

9:30 — 12:30 по полудні: Наради Ділових Комісій

1:00 — 2:00 — полуденок

2:00 — 5:00 — наради Ділових Комісій

7:00 година — Конґресовий Бенкет.

НЕДІЛЯ, 10 ЖОВТНЯ:

9:00 год. рано: Служби Божі в обох обрядах в готелі "АМЕРИКАНА". Приміщення будуть вказані на таблиці Готелю.

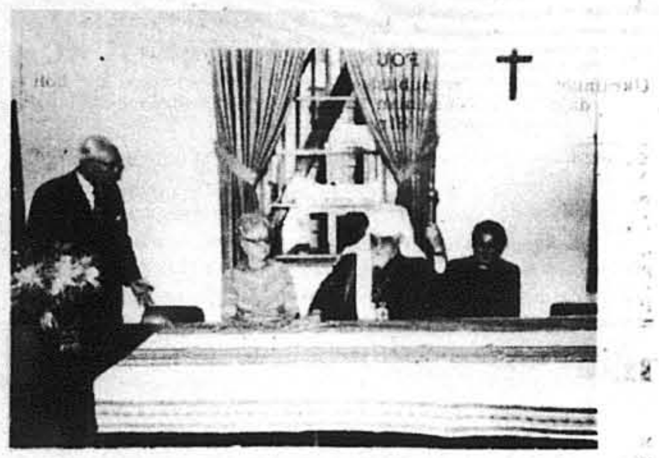
10:00 год. рано: Пленарні наради Конґресу. Члени Екзекутиви, Контрольної Комісії, Політичної Ради та Громадського Суду будуть відповідати делеґатам на всі проблеми, які вони порушили на Пленарних нарадах в п'ятницю 8-го жовтня і на нарадах Ділових Комісій в п'ятницю 9-го жовтня. Звідомлення Голів Комісій. Виголошення двох доповідей: "АМЕРИКА Й УКРАЇНА" — Доповідачі: д-р М. Куропась і інж. Б. Федорак. Схвалення змін в Статуті УККА. Схвалення Резолюції XII-го Конґресу. Вибір керівних органів УККА. Закриття Конґресу Молитвою.

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УККА

Всі дотеперішні закиди збоку опозиції, наче би УККА і його керівні органи ставилися байдуже чи навіть неприхильно до справи Патріярхату для Української Католицької Церкви і до світлої особи Блаженнішого Патріярха, опрокинув сам Патріярх, відвідавши в п'ятницю 24 вересня ц. р. Головну канцелярію УККА в новому нашому будинку при 2-ій Евеню. Подаємо опис тих відвідин за репортажем, що появився у "Свободі":

Відвідини УККА-СУА

Ню Йорк, Н.Й. (Ігор Длябога). — Приблизно 110 осіб, представників українських організацій та гостей, привітали Блаженнішого Патріярха Йосифа, Первоієрарха Української Помісної Католицької Церкви, короткою церемонією під час відвідин у новому будинку УККА-Союзу Українок в п'ятницю 24 вересня, куди Блаженніший подався безпосередньо після відвідин в УНСоюзі в Джерзі Сиіті.

Екзекутивний директор УККА вітає Патріярха.

Місцевий парох о. д-р Володимир Ґавліч та о. Севастіян Шевчук були присутні на зустрічі.

Після вступних слів мґр І. Базарка та пані Різник, д-р Володимир Савчак, голова місцевого Об'єднаного Комітету Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА, привітав Блаженнішого Патріярха в імені сотні місцевих українських організацій. Патріярх Йосиф приїхав до Ню Йорку з його особистим секретарем о. Іваном Дацком та в товаристві д-ра Мирослава і пані д-р Романи Навроцьких та головного предсідника УНС і екзекутивного віцепрезидента УККА Йосипа Лисогора і його дружини пані Марії.

Патріярх Йосиф в короткім слові сказав, що для нього найбільшою подією є зустрічатися з українською громадою в Америці, яку він вважає за провідну українську громаду у вільному світі "Ви надаєте тону цілій українській спільноті", — сказав Блаженніший, — "і Ви представляєте те, що є найліпше в наших людей".

Звертаючи увагу на церковні справи, Патріярх Йосиф похвалив українців в Америці за те, що вони зрозуміли конечність існування Патріярхату. Блаженніший пояснив, що Патріярхат для українців не є "схизмою": "Ми всі є католики і вимагаємо тільки належних нам прав".

Патріярх Йосиф промовляє, праворуч нього пані О. Різник і мґр. І. Базарко, — позаду під стіною д-р В. Савчак (голова Комітету Об'єднаних Організацій м. Ню Йорку).

При вході до будинку екзекутивний дир. І. Базарко і пані Ол. Різник від СУА вітали Патріярха хлібом і суллю. Після них, шестеро молодих пластунів: Мотря Процик, Ксеня Зелик, Зірка Маєвська, Христя Сап'єнда, Донна Лопатинська та Лесик Маєвський з черги вручили Патріярхові квіти.

Дальша програма короткої зустрічі з Патріярхом Йосифом відбулася в залі на першому поверсі головних приміщень УККА-СУА.

Крім пластунів в одностроях, в зустрічі взяли участь також члени Спілки Української Молоді Америки: голова місцевого Осередок СУМА Корнель Василик, пані П'ятка та юнацтво: Любомир і Василь Лавро, Дарка Корчинська, Єлисавета Сидор-Чарторийська, Ірка Квасній, Христя Бабяк та Евгенія Андрусишин.

Патріярх Йосиф промовляє. Ліворуч нього особистий секретар о. д-р Дацко, прворуч заст. голови СУА Пані Олександра Різник і екзекутивний директор УККА мґр. І. Базарко. У першому ряді сидять від права: парох церкви св. Юра в Ню Йорку о. д-р В. Ґавліч, ЧСВВ, — Йосиф Лисогір екзекутивний віце-президент і адв. Робертс, приватний дорадник. Далі в першому ряді — члени СУМА. Приявними були 20 членів керівних органів УККА.

Після короткої церемонії в приміщеннях УККА, Патріярх оглянув приміщення Союзу Українок та музею СУА, де пані Л. Різник, Марія Савчак, Поля Книш, Любов Волинець, Марія Барагура, Уляна Старосольська і Оксана Грабович показали Патріярхові деякі експонати музею.

З дому УККА-СУА Блаженніший від'їхав до манастиря Сестер Василіянок в Асторії, Н.Й.

ПЕРЕДКОНҐРЕСОВІ ЗАСІДАННЯ КЕРІВНИХ ОРГАНІВ.

10 і 11 вересня ц. р. відбулися засідання Президії і Екзекутиви УККА, присвячені XII Конґресові. Екзекутивний дир. УККА мґр. І. Базарко реферував намічений денний порядок Конґресу та різні пов'язані з Конґресом технічні подробиці, про які мова на іншому місці. В дискусії забирали голос всі члени Екзекутиви. — Проф. Лев Добрянський інформував про його дії в справі Тижня Поневолених Націй та в справі релігійних переслідувань в Україні як також про заходи щодо звільнення Валентина Мороза. Інформував теж про старання, щоб на Конґрес прибули якнайдостойніші представники Уряду і Конґресу. — Д-р А. Жуковський склав звідомлення про очолювану ним Комісію для розгляду українського зорганізованого життя. Широко дискутовано над справами статуту. На нарадах Президії Екзекутиви головував екзекутивний віце-президент Й. Лисогір та секретарював ред. І. Білинський, а на повній Екзекутиві головував о. шамб. М. Харина і секретарював В. Казанівський. Докладний звіт з обох тих засідань подано у "Свободі", "Америці" і "Народній Волі".

25 вересня ц. р. відбулося засідання Політичної Ради, яка на початку вшанувала пам'ять померлого недавно свого члена, о. Е: Новицького. Частину того засідання забрав розгляд справи відкликання проф. І. Вовчука, який впродовж 4-ох років був головою Політичної Ради, Головною Управою ООЧСУ з Політичної Ради. Президія Екзекутиви, згідно з статутом, прийняла була до відома те відкликання, правильність чого оспорювали проф. І.Вовчук і деякі члени Політичної Ради, — що спричинило дискусію. На тій частині засідання головував інж. Ст. Куропась та секретарював Ананій Никончук з Пітсбурґа. Д-р О. Волянський вважав, що цю справу повинна вирішити Рада Директорів. На внесок д-ра В. Савчака висловлено подяку проф. Вовчукові за його 4-річне головування у Політичній Раді. Д-р Ірина Падох доповідала про висліди праці Статутової Комісії. Виготовлений проєкт, що його д-р Робертс назвав цілком новим статутом, спричинив оживлену дискусію. Висліди праці Статутової Комісії будуть пред'явлені на письмі XII Конґресові і ця справа напевно спричинить широкі дебати. Тим часом цей проєкт розісланий на розгляд всім членським організаціям.

Іван Базарко

ЯК ПОСТАВ УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

(Із пожовклих листків-матеріялів Першого Конгресу)

Централею громадського життя в ЗСА від 1922 року до 1940 року була установа, що звалася "Об'єднання Українських Організацій". Вже сама її назва вказувала на те, що в її основі лежала ідея об'єднання українських організацій в Америці для спільної праці, так тут, як і в користь України. "Об'єднання" організувало збірки на національні, культурні і гуманітарні потреби України. Воно видало англійською мовою багато інформаційних книжок про політичні змагання українського народу до свободи і волі. Коли у вересні 1939 року, на українських землях почалася Друга світова війна, в провідних колах "Об'єднання" зродилася ідея покликати до життя репрезентативний провід українців в ЗСА. В дні 2-го грудня 1939 року в Ню Йорку відбувся VIII-ий Конгрес "Об'єднання". На ньому прийнято постанову скликання "Всеукраїнського Національного Конгресу", який покликав би до життя "репрезентативний провід американських українців". Видано відозву, в якій дослівно читаємо:

"Наблизився той час, у якому знову рішатиметься Доля України, себто тієї землі, з якою нам зв'язані кров'ю і духом. У тій важній хвилині, ми, що є під опікою американського зоряного прапору, хочемо дати нову поміч українському тризубові. Хочемо допомогти тому, що несе українському народові волю і свободу, а Україні такий суспільний устрій, що забезпечив би кожній одиниці працю, охорону перед визиском, розвиток її індивідуальних сил та змогу по своєму думати, говорити чи писати і порядкувати своїм особистим життям".

Сьогодні по 37-х літах до тих декларативних слів не маємо нічого ані додати, ані відняти. В дусі тих слів йшла і йде праця новоствореної у 1940 році установи — Українського Конгресового Комітету Америки.

Заповіджений Об'єднанням Конгрес на 16-го і 17-го березня 1940 року в Ню Йорку не відбувся. Політичні середовища, що діяли в тому часі в Америці, не могли прийти до порозуміння і згоди щодо програми Конгресу. Рівночасно чотири Братські Союзи включилися також в акцію скликання Конгресу і в тім напрямі їхні проводи вели між собою переговори.

В дні 24-го лютого 1940 року відбулася нарада "Об'єднання" у Філядельфії. На тій нараді винесено резолюцію, яку вислано до преси і в якій читаємо:

"Представники Центральних Українських Організацій на внесення Організації Державного Відродження України, згідні відступити від свого рішення у справі Конгресу, якщо чотири запомогові головні Організації (Ун Союз, УР Союз, "Провидіння" і Народна Поміч) зголосяться до дня 6-го березня 1940 року перебрати справу скликання Конгресу Американських Українців в такий спосіб, що поклик до скликання Конгресу, як і інші поклики підписуватимуть тільки згадані чотири організації, та що вони також творитимуть Президію, яка переводитиме Конгрес, але під умовою, що представники інших Центральних Українських Організацій, які зголосяться до участи в Конгресі, мають бути покликані до рівної співпраці, себто до обговорення і вирішування плятформи, резолюцій і програми Конгресу, як і тієї Репрезентації Американських Українців, яка буде запропонована Конгресові до наставлення".

В днях 16-го і 17-го березня 1940 року відбулася в Ню Йорку нарада екзекутивних урядовців чотирьох запомогових організацій в справі скликання "безпартійного і всеукраїнського Конгресу Американських Українців". На тій нараді вони прийняли постанови, що дослівно звучать так:

1. Уряди чотирьох українських запомогових організацій складають Конгресовий Комітет, до якого кожна організація висилає до п'яти заступників.

2. Цей Комітет укладає плятформу і політичні напрямні Конгресу.

3. Конгресовий Комітет проголошує плятформу в пресі, а політичні напрямні подає до відома центральним українським організаціям і запрошує до співпраці ті центральні організації, що приймуть ту плятформу.

4. Конгресовий Комітет з представниками українських центральних організацій, по двох з кожної, творять Конгресову Раду.

5. Конгресова Рада радить над пропозиціями Конгресового Комітету. Внесення поодиноких членів Конгресової Ради мають бути наперед прийняті Конгресовим Комітетом.

6. Обов'язком Конгресового Комітету є виконування ухвал Конгресової Ради.

7. Всі ухвали Конгресового Комітету є важні за згодою представників чотирьох організацій.

8. Відозви, заяви і інші ухвали підписує Конгресовий Комітет.

9. Конгресовий Комітет становить Президію Конгресу".

По тій нараді видано відозву "До Українського Громадянства в Америці", в якій читаємо:

"Війна в Европі накладає на українську еміграцію за океаном обов'язок піднести перед світом голос в обороні прав українського народу на власну державу. Ми одні маємо змогу сказати вільно, що український нарід поневолений та що він жадає для себе того самого права на самовизначення, що признане іншим народам.

Український нарід жив і розвивався впродовж цілої своєї історії демократичним шляхом і витворив зразки демократичного державного ладу в своїй київській державі, в своїм козацтві і в Запорізькій республіці. Ті демократичні ідеї віджили в відродженій українській державі на східніх і західніх землях України після світової війни. Так само і тепер тільки організовані народні українські сили можуть дати тверду основу для Самостійности, Соборности і Народоправности України.

У теперішній переломовій хвилі в Европі право українського народу на вільний державний розвиток домагається знов свого вирішення. Але уста нашого народу сковані на рідній землі. Тим голосніше мусимо за нього промовити ми, українська еміграція за океаном.

Підписані представники чотирьох центральних українських запомогових організацій в Америці беруть на себе в цій історичній хвилі почин в акції для піддержки змагань українського народу до вільного державного життя і скликають у тій цілі на день 24-го травня цього року до Вашінґтону".

КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Мета Конгресу — заманіфестувати перед широким світом право українського народу на вільний державний розвиток, нарівні з іншими народами Европи, і наладнати дальшу акцію тутешніх українських організацій на допомогу державним змаганням до Самостійної, Соборної і Народоправної України.

Конгресовий Комітет чотирьох запомогових організацій запросить до ближчої співпраці в організованні Конгресу інші центральні українські організації, що приймуть оцю плятформу і політичні напрямні Конгресу, які їм окремо вишлеться. З Конгресового Комітету і представників центральних організацій — по двох з кожної — буде створена Конгресова Рада. Ця Рада збереться в найближчому часі на збори в справі дальшої конгресової акції.

Ню Йорк, Н. Й., дня 16-го березня 1940

За Український Народний Союз:

Микола Мурашко, Григорій Герман, Марія Малевич, Дмитро Галичин, Роман Слободян, д-р Лука Мишуга.

За Український Робітничий Союз:

Мирослав Січинський, Володимир Левицький, Степан Корпак, Теодор Миник, Петро Дучак, Ярослав Чиж.

За "Провидіння"

О. Володимир Лотович, Антін Цурковський, Теодор Чемериз, Іван Борисевич, Володимир Лотоцький.

За Українську Народну Поміч:

Михайло Марків, Іван Сорока, Василь Шабатура, Матвій Хандога, Петро Кудла.

В дні 30-го березня 1940 року відбулася в Джерзі Ситі спідуюча нарада всіх чотирьох запомогових організацій, на якій уконституювався персональний склад Українського Конгресового Комітету. На голову Комітету обрано Миколу Мурашко (УНСоюз), секретарем Антона Цурковського ("Провидіння", касира — Степана Корпана (УРСоюз), контрольора — Василя Шабатуру (УНПоміч). На тій нараді прийнято назву Комітету англійською мовою — Ukrainian Congress Committee Of America.

Рівночасно йшли переговори з Крайовими Організаціями в справі їхнього погодження на програмову відозву, яку схвалили чотири Братські Союзи.

В дні 13-го квітня 1940 року у Філядельфії відбулося спільне засідання Конгресового Комітету і Конгресової Ради і на ньому вирішено такі справи:

"Конгрес відбудеться в п'ятницю, 24-го травня в готелі Вашінґтон при Пенсилвенія Евені й 15 вулиці у Вашінґтоні. Брати участь у Конгресі можуть тільки представники українських організацій у З'єднаних Державах.

Наради Конгресу будуть тривати один день. У вечірі відбудеться в тій самій залі концерт історичних і народних українських пісень. Запрошено проф. О. Кошиця, щоб зорганізував на концерт два хори, мішаний і чоловічий.

Ухвалено видрукувати окремою відбиткою двома мовами політичну плятформу Конгресового Комітету з 16-го березня, на підставі якої запрошується українські організації до участи в Конгресі, та розіслати її місцевим товариствам.

Фонди, що потрібні на виконання цієї програми, повинні бути зложені українським громадянством, в першу чергу товариствами, які приймають участь у Конгресі. Чотири запомогові організації склали від себе на перші видатки конгресової акції 1,000 і заклинають весь загал нашої еміграції послішити з пожертвами".

Врешті, по довгих нарадах і конференціях, скликано Маніфестаційний Конгрес в дні 24-го травня 1940 року в Вашінґтоні. До Вашінґтону з'їхалися, не дивлячись на віддаль і кошти делегати із всіх осередків українського поселення в ЗСА. Вони виявили волю допомогти Україні, землі їхніх Батьків чи Дідів, в цей тяжкий для України час. В конгресі взяло участь 804 делегатів і 207 гостей.

Програму Конгресу обчислено тільки на один день. Вона мала дві сесії: ранішню і пополудневу. Ранішню сесію відкрив молитвою о. Володимир Лотович — Предсідник СУК "Провидіння", а вступні інформації про цілі і завдання Конгресу подав Микола Мурашко. В програмі було 6 доповідей, а саме: І. Киселиця — "Скільки українців причинилися до матеріяльного та культурного розвитку Америки"; Марія Гамбаль — "Боротьба України за державу незалежність"; Степан Шумейко — "Наша допомога Україні".

З нагоди Конгресу відбулося "Свято Української Пісні", на якому виступав хор під диригентурою Олександра Кошиця. На тому Святі були не тільки учасники Конгресу, але й численні американські гості, які подивляли українську пісню.

Резолюція кінчається такими словами:

"Сила українського народу в слушності його права. Його майбутнє на історичним шляху розвитку демократії, поступу, свободи, братнього співжиття та співпраці з демократичними народами цілого світу. Нехай живе Самостійна, Соборна і Народоправна Україна!"

(Повний текст — у книзі "XII Конгрес)

І. М. Білинський

ДО ПРОБЛЕМИ ГРОМАДИ І УККА

(З доповіді виголошеної на громадській нараді у Філядельфії 12. 6. 1976)

Як звичайно в громадському житті перед різними з'їздами чи конгресами, відчувається пожвавлення зацікавлення громадськими проблемами перед черговим XII Конгресом Українців в Америці, що відбудеться в жовтні цього року.

Громадським проводом української спільноти в ЗСА є Український Конгресовий Комітет Америки, в якому об'єднано діють крайові централі, братські Союзи, суспільно-політичні організації, наукові і шкільні інституції, жіночі, студентські й молодечі організації та ін.

Можна сміливо твердити, що в жадній іншій країні українського поселення нема такої центральної репрезентації, в якій краще була б здійснена консолідація українських громадських і політичних сил, ніж це є в УККА.

Навіть опоненти УККА прилюдно це стверджують, коли кажуть, що нема в нашій спільноті опозиції до УККА, бо хіба комуністи могли б бути в такій опозиції, але є тільки окремі люди чи групи, які мають деякі застереження до структуральної побудови, статуту і практики ведення праці.

Нема сьогодні потреби говорити про працю чи осяги УККА в різних ділянках життя спільноти, бо це загально відомі речі і навіть найбільший критик УККА неспроможний цих осягів знецінити.

Немає такої установи чи інституції, яка структурально й організаційно була б досконалою, не є таким і УККА, й тому постійно, на протязі його існування і дії удосконалювано його статут та методи праці. Нові думки родяться в дискусії і тому обговорення будь-яких проблем повинно змагати до шукання позитивних розв'язок, а не бути тільки критикою для критики, бо це нічого корисного не дасть, а, навпаки, лише зрушує емоції для ширення розладу в громаді.

Коли говорити про УККА, як центральну репрезентацію українців у ЗСА, то треба завжди визначити його місце і ролю у розв'язці громадських проблем і з цієї точки зору аналізувати доцільність будь-яких структуральних чи статутових змін, які мали б скріпити його органічно й посилити його працю. Самі зміни для змін, — це те саме, що критика для критики, опозиція для опозиції, — це тільки форма негації, яка ще ніколи користи громадській справі не принесла.

Щоб дати змогу всесторонньо обміркувати стан в громаді і її проблеми, Екзекутива УККА створила була спеціяльну комісію для розгляду громадського життя і його проблематики. Ця комісія влаштувала дві громадські наради в Ню Йорку, на яких були виголошені доповіді з різних ділянок. Доповідачами були теж і люди з опозиції з-поза структури УККА. Одначе, замість шукати розв'язок і ставити проєкції розвитку громадського життя на завтрішній день, окремі доповідачі з опозиції обмежились радше до критичних заввагвщодо структури і статуту чи керівних органів УККА на першій нараді, а на другу нараду, де були ставлені проблеми громадського життя, вони зовсім не прийшли, бо це їх не цікавило.

Відповідаючи на такі критичні зауваги у вичерпній статті п. заг. "Структура УККА й вимоги життя", що була надрукована у "Свободі" з 21 лютого ц. р., проф. Петро Стерчо переконливо стверджує, що критики організаційної структури УККА вломлюються у відчинені двері, коли говорять, які зміни треба впровадити у структурі УККА для повнішої консолідації і, вони кажуть, "демократизації" органів УККА.

Опозиція часто робить закид про брак демократичности й потребу лібералізації УККА, хоч вся система УККА побудована на засаді якнайширшої репрезентації і виборности. Система УККА складається з представництва крайових організацій, Відділів УККА і платників Народнього Фонду. В керівних органах УККА — Екзекутиві, Політичній Раді і Раді Директорів заступлені різні організації і жадна з них не може мати більше як двох своїх представників в одному органі. Лише від активности представників поодиноких організацій залежить, який вклад ця організація дає у працю УККА і яке її місце в ньому.

Не зважаючи на такий принцип демократичної побудови системи УККА, опозиція залюбки говорить про домінацію одного політичного середовища, яке в керівних органах, на десятки членів з різних організацій і політичних середовищ, має таку саму кількість — двох представників —, яка прислуговує, згідно зі статутом, кожній іншій організації.

Тому жадних підстав не має закид про брак паритетности чи закид про брак толеранції в керівних органах УККА, де всі справи вирішуються на засаді шукання узгіднення і демократичного голосування, при повній свободі виміни думок.

Пропозиція опозиції з кіл Асоціяції Українців в Америці, яка не є членом УККА і таким не бажає бути, як стверджує в своєму бюлетені, але постійно УККА критикує і ставить до нього вимоги, — іде по лінії перетворення структури УККА на так звані громади, де всі в громаді мали б право обирати і бути обраними до керівних органів УККА, без обов'язку платити Національний Даток і обов'язку праці та відповідальности в керівних органах УККА. Одним словом, ішлося б тут про перетворення УККА із загальної репрезентації української спільноти на ще одну організацію з фізичним членством, що на ділі давало б можливість домінації громади однією групою.

Закид, що, мовляв, у керівних органах сидять задовго ті самі люди, чи провідне становище мають братські Союзи, не витримує критики, бож кожна організація має право посилати до керівних органів УККА таких людей, яких вважає для такої праці найкращими, і ніхто не може ззовні диктувати тій чи іншій організації, кого вона має посилати до керівних органів, якщо ми зберігаємо принципи демократії.

Також негація братських Союзів не має основ, коли врахувати вклад, який дали в українське громадське життя Союзи, їхню потенційну людську і фінансову силу і їхнє незаперечне важливе місце в житті громади.

Не зважаючи на те, скільки не говорити б про структуру чи статут УККА і доцільність таких чи інших змін, проблема є і залишиться в людях до праці. Бо найкраща структура буде непридатна в житті, коли не буде ідейних, жертвенних людей для здійснення завдань і плянів.

(Повний текст: "Вісник", VII-VIII 1976)

Д-р Роман Дражньовський

(У значному скороченні)

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА, ЇХНІЙ СТАН РОЗВИТКУ

Останніми часами нашому шкільництву присвячується більше уваги. Про це свідчать численні статті в пресі, різного роду з'їзди та конференції. Громада добре розуміє вагу і завдання нашого шкільництва, де український доріст може набути правдиве, а не викривлене знання історії, культури, географії, мови. Що більше, цей доріст в наших школах повинен також навчитися розуміти і полюбити наші прекрасні звичаї та дальше їх плекати. У власній навчання і виховання молоді базоване на нашій багатій традиції, при активній співпраці батьків і молодечих організацій, повинна створити в них любов і пошану до України та пов'язати їх з українською громадою на місцях нашого нового поселення. Розуміючи цю вагу рідного шкільництва, громади почали творити школи українознавства, при помочі учителів, які опинились по другій світовій війні поза межами Батьківщини.

Оформлення шкільництва в окрему інституцію прийшло пізніше і врешті було завершене Шкільною Радою при УККА. Тому, що ріст шкільництва почався з низів, ще і донині є школи, що не ввійшли в систему Ш. Р. або з різних причин вийшли з цієї системи. Поза системою Л. Р. також залишилося католицьке як і православне шкільництво.

Брак авторитетної центральної установи в початковій стадії розвитку нашого шкільництва вплинув негативно на його дальший ріст.

Сьогодні, мабуть, централізації нашого шкільництва не вдасться провести, але наполегливо треба працювати, щоб осягнути якнайбільшу співпрацю наших шкільних установ. Найбільш побажаним було б, якраз тепер, коли численний стан учнів малів та відчувається брак кваліфікованих учительських сил, зменшити штучне роздрібнення шкіл. Злука в одній місцевості, часто малих з невідповідним вивінуванням кількох шкіл в одну велику, вплинула б додатньо, як і на навчання так і на виховання дітей. Рівночасно така школа могла б економічно далеко ліпше розвиватися.

ТЕПЕРІШНІЙ СТАН

Подібно, як і в багатьох інших ділянках нашого громадського життя, так і в шкільництві, тяжко дати відповідь і вичерпну відповідь на це питання. Вправді часто чуємо коментарі негативні або позитивні, залежно хто їх подає, однак вони дуже загальникові і на їхній підставі робити висновки неможливо, як також і недоцільно. Звичайно зауваги відносяться до програм і метод навчання, підручників і учительського складу.

Більш об'єктивну відповідь на питання, що властиво зле а що добре, що бракує і як ці браки направити в цьому складному організмі, яким є наша школа, можна дати тільки на підставі точної аналізи фактів, а не загальникових здогадів, на жаль, таких фактів під теперішню пору не маємо. Перші спроби зроблено Комісією плянування, яку покликала Шкільна Рада. Опрацьовано і розіслано опитник до шкіл, які входять в систему Ш. Р. Опитник включає такі головні розділи:

1. Рівень знання українознавчих предметів по клясам.
2. Програми і методи навчання
3. Підручники та їхня якість
4. Розвій школи включно з англомовними клясами
5. Співпраця між Спонзорами школи, Батьківським Комітетом, Учительським складом і організаціями молоді.
6. Адміністрація і вивінування школи
7. Учителі і їхні кваліфікації
8. Завдання школи на нових місцях поселення.

На підставі зібраного матеріялу буде можна більш докладно устійнити теперішній стан нашого шкільництва, що більше, буде створена реальна база для плянування дальшого його розвитку, чи поліпшення. Хочу підчеркнути, що брак даних не є обмежений тільки до шкільництва. Дотепер немає задовільної статистики наших поселень в ЗСА, немає обліку американських університетів де викладають предмети україністики, хто їх викладає та скільки учнів (студентів) слухає та успішно закінчує ці виклади. Немає також вичерпної бібліографії з ділянки україністики, як і праць приготованих до публікацій.

Це тільки кілька приміррів про дошкульний брак джерельних даних і статистики, які необхідні, щоб реально оцінювати розвій, чи занепад, якої це не було б ділянки. На підставі спорадичних звідомлень, чи нечисленних візитацій шкіл українознавства, можна тільки частинно запримітити занепад нашого шкільництва. До якого ступеня цей занепад дійшов — це тяжко ствердити.

Українське шкільництво мусимо розглядати не як щось відокремлене, а як складову частину великого і складного комплексу нашого життя на нових місцях поселення. На жаль не раз доводиться почути і то від людей, які займають провідні становища, чи то в УККА, чи в СКВУ, що шкільництво це на наших річ, головно, коли йдеться про бюджет.

На мою думку наступні елементи є підставової для задовільного розвитку нашого шкільництва і на них в першу чергу мусимо звернути особливу увагу:

(В дальшому Автор подає низку рекомендацій, які здебільша покриваються з рекомендаціями Шкільної Ради, поданими у Книзі Про XII Конгрес).

ЧЛЕНИ XII КОНҐРЕСУ

Стан на 3-го жовтня 1976 р.

Згідно зі статутом УККА членами Конґресу є автоматично члени Екзекутиви, Політичної Ради, Контрольної Комісії і Громадського Суду. Наводимо їх список, уже після змін які зайшли в міжчасі.

Екзекутива:

Президія:

Президент — проф. Лев ДОБРЯНСЬКИЙ
Екзекутивний Віце-Президент — Йосип ЛИСОГІР — *УНС*
Віце-Президент — д-р Михайло Данилюк, *УРС*
Віце-Президент — о. шамб. Мирослав ХАРИНА *СУК "ПРОВИДІННЯ"*
Віце-Президент — Володимир МАЗУР *УНПоміч*
Віце-Президент — мґр. Іванна РОЖАНКОВСЬКА *СУА*
Віце-Президент — інж. Богдан ФЕДОРАК *Відділи УККА*
Віце-Президент — проф. д-р Богдан ГНАТЮК *ОДВУ*
Віце-Президент — д-р Антін ЖУКОВСЬКИЙ *Професійні Організації*
Віце-Президент — д-р Богдан ФУТЕЙ *Організація Молоді*
Секретар — Ред. Ігнат БІЛИНСЬКИЙ *ООЧСУ*
Секретар — Богдан Казанівський, *СУК "ПРОВИДІННЯ"*
Скарбник — мґр. Уляна ДЯЧУК *УНС*
Екзекутивний Директор — мґр. Іван БАЗАРКО
Правний Дорадник — д-р Іван РОБЕРТС
Координатор Молодечих Організацій — Христина КУЛЬЧИЦЬКА *ТУСМ*

Члени:

о. Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ *УГОА*
інж. Юрій ГОНЧАРЕНКО ТУІА
інж. Дмитро ГРИГОРЧУК *ТУК*
д-р Володимир ҐАЛАН *ОбВУА*
д-р Богдан ДЗЕРОВИЧ *ТУП*
проф. д-р Едвард ЖАРСЬКИЙ *Шкільна Рада*
Олекса КАЛИННИК *СВУ*
д-р Марія КВІТКОВСЬКА *"Український Золотий Хрест"*
мґр. Євген ЛОЗИНСЬКИЙ *"Самопоміч"*
д-р Василь ЛУЧКІВ *Українсько-Американські Ветерани*
Дементій МЕЛЬНИК — *СЗСУ-СП*
мґр. Юрій НАГОРНИЙ *ОУРДП*
проф. д-р Василь ОМЕЛЬЧЕНКО *УВАН*
полк. Петро САМОЙЛІВ *УНДС*
мґр. Квітка СЕМАНИШИН *СУСТА*
проф. д-р Матвій СТАХІВ *НТШ*
проф. д-р Микола СТЕПАНЕНКО *УААУП*
Лев ФУТАЛА *УНПоміч*
мґр. Уляна Цепевич *ОЖ ОЧСУ*
Михайло ШАШКЕВИЧ *ООЛ*
д-р Вінцентій Шандор, *УРС*
ред. Антін Драган
д-р Володимир Душник
Стефанія Букшована — *ОПУНА*.

Політична Рада

Дир. Микола Алексевич *ОбВУА*
Олег Бак-Бойчук *МУН*
д-р Ярослав Бернадин *СУК "Провидіння"*
д-р Олександер Білик *СУК "Провидіння"*
проф. Іван Вовчук *ООЧСУ*
д-р Степан Галамай *ПАБНА*
мґр. Євген Гановський *СУМА*
Юрій Серант, *СУСТА*
інж. Ярослав Гладкий *ПЛАСТ*
інж. Анатоль Гончарів *УСПВ*
Христина Навроцька *СУА*
д-р Петро Ґой *ТУБА*
Роман Данилюк, *Братство кол. вояків I УД*
Ігор Длябога *СУСТА*
Андрій Мицьо *ПЛАСТ*
д-р Роман Дражньовський *Б-ство кол. Вояків I-ої Див. У.Н.А.*
Марія Душник *УНС*
Євген Іванців *Студенти в Обороні Прав у Советському Союзі*
інж. Євген Івашків *ТУІА*
проф. д-р Наталія Іщук — Пазуняк *УААУП*
Іван Мічел *Ліґа Української Православної Молоді в ЗСА*
Павло Чебіняк *Ліґа Української Православної Молоді в ЗСА*
проф. д-р Любомир Винар *УВАН*
д-р Ілля Карапінка *УГОА*
Роман Карбівник *ЛУМПА*
Віра Дорожинська, *"ЗАРЕВО"*
ред. Іван Кедрин-Рудницький *СУЖА*
д-р Богдан Коваль *УГОА*
ред. Валентин Коваль *СВУ*
Михайло Ковальчин *Товариство кол. Вояків УПА*
д-р Іван Козак *ОбВУА*
Раїса Куделя *"Український Золотий Хрест"*
Ярослав Пінот-Рудакевич *ОМУС*
проф. Мирон Куропась *МУН*
інж. Степан Куропась *УНС — "Свобода"*
д-р Михайло Кушнір *АДУК*
д-р Олег Волянський, *УЛТА*
Мирослава Ласовська *ОЖ ОЧСУ*
мґр. Олександер Луцький *Б-ство кол. Вояків I-ої У. Див. У.Н.А.*
д-р Іван Марченко *СВУ*
Віктор Борута, *ОУРДП*
Мирон Мицьо *ООЛ*
Анатій Никончук *УНПоміч*
Григорій Онищенко, *УРДП*
д-р Іван Новосівський *ТУП*
мґр. Ірина Падох *СУА*
д-р Василь Палідвор *"Самопоміч"*
Віталій Перог, *Союз ЗСУ*
дир. Омелян Плешкевич *ТУК*
Іларій Поліщук *Союз Ветеранів Українського Резистансу*
Степан Поступак *ЛУК*
Володимир Процик *"ЗАРЕВО"*
Павлина Різник *"Український Золотий Хрест"*
д-р Володимир Савчак *ООЧСУ*
проф. Константин Савчук *ООЧСУ*
інж. Всеволод Саленко, *ОПУНР*
Олександер Сіверський *СЗСУ-СП*
проф. Іван Телюк *УНС*
Ольга Томашівська *УАЖДО*
мґр. Мирон Утриско *Т-ство "Бойківщина"*
Федір Федоренко *ОУРДП*
Зенон Федорович *УНПоміч*
Антін Філімончук *ОДУМ*
Олесь Богдан Гошовський, *ТУСМ*
д-р Микола Чировський *НТШ*
інж. Іван Шабельський *УНДО*
проф. Лев Шанковський *СУК "Провидіння" "Америка"*
Мирослав Шміґель *СУМА*
проф. Августин Штефан *Карпатський Союз*
проф. Степан Віхар, *УРС*
д-р Мирослав Чаповський, *УРА*

Громадський Суд

мґр. Роман Гуглевич — голова
д-р Микола Ценко
д-р Володимир Комаринський
мґр. Адам Гординський
радн. Богдан Ластовецький
д-р Степан Ріпецький
Володимир Сохан
д-р Олександер Соколишин

1. Філядельфія, Па — д-р Петро Стерчо
2. Ню Йорк, Н. Й. — д-р Володимир Савчак
3. Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. — інж. Михайло Чайківський
4. Південно-Східній Мишиґен — інж. Богдан Федорак
5. Гартфорд, Конн — д-р Осип Теслюк
6. Сиракюзи, Н. Й. — д-р Святослав Клюфас
7. Клівленд-Парма, Огайо — д-р Богдан Футей
8. Лорейн, Огайо — Богдан Дейчаківський
9. Джерзі Ситі, Н. Дж. — д-р Євген Котик
10. Ню Гейвен, Конн. — д-р Михайло Снігурович
11. Балтимор, Мд. — інж. Богдан Саламаха
12. Вашінґтон, Д. К. — інж. Юрій Нестерчук

Контрольна Комісія

мґр. Іван Винник *ООЧСУ*
д-р Іван Скальчук *УНС*
Іван Іванчук *УНС*
Степан Гаврилюк *УНПоміч*
д-р Володимир Нестерчук *"Самопоміч"*
д-р Володимир Михайлів *ОДВУ*
дир. Іван Поритко *ОбВУА*
інж. Микола Семанишин *СУМА*
мґр. Ярослав Савка *УГОА*
Стефанія Вовчак *СУК "Провидіння"*
УРСоюз делеґував Едварда Попіля.

ЛИСТА ДЕЛЕГАТІВ

Прізвище і ім'я	Організація	Місцевість
Авраменко Василь	Танкова і Фільм. Студія	Ню Йорк Н.Й.
Алексевич Микола	О.П.У.Н.Р.	Філядельфія Пен.
Андрусишин Гнат	У.К.К.А.	Ню Гейвен Кон.
Андрух Володимир	УККА — УНФ	Пас.-Берг. Н.Дж.
Андрушин Василь	УККА	Рочестер Н.Й.
Атляс Володимир	УККА	пов. Насау Н.Й.
Балабан Роман	ООЧСУ № 50	Фт. Лотердел ФЛБ.
Басняк Нестор	ООЧСУ	Ірвінгтон Н.Дж.
Бачара Микола	УККА — УНФ	Філядельфія Пен.
Бенцаль Іванна	СУА № 4	Бронкс Н.Й.
Бесага Микола	ООЧСУ № 6	Філядель. Пен.
Бих Мирослав	Укр. Централя	Пасейк Н.Дж.
Білий Володимир	ООЧСУ № 42	Гемпстед Н.Й.
Білик Володимир	Укр.Нар.Дім	Джерзі Сіті Н.Дж.
Білоус Ліда	СУА	Вашінґтон Д.К.
Боднар Василь	УККА	Трой Н.Й.
Бойко Василь	СУМА — ос.	Джерзі Сіті Н.Дж.
Бура Григорій	ОУА — Самопоміч	Джерзі Сіті Н.Дж.
Буртик Іван	Фунд. УВУ	Кліфтон Н.Дж.
Бурчак Михайло	УККА — УНФ	Йонкерс Н.Й.
Благітка Олександер	Укр. Нар. Дім	Джерзі Сіті Н.Дж.
Богданський Петро	Н. Т. Ш.	Ню Йорк
Бойдуник Дарія	Укр. Зал. Хрест #	Ню Йорк
Бернадин Ярослав	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Білик Олександер	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Білик Олександер	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Баранецький Мирон	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Базарко Володимир	Т-во "Рідна Школа"	Клівленд, Ог.
Березовський Михайло	ООЧСУ	Дітройт, Міш.
Бакад Володимир	Укр. Ам. Вет.	Ню Йорк
Буняк Петро	Братство І. УД	Ірвінґтон, Н. Дж.
Ваньо Константин	УККА ·	Пасаік-Берг. Н.Дж.
Василенко Володимир	УККА	Гартфорд Кон.
Василів Василь	УККА	Нюарк-Ірв. Н.Дж.
Верний Василь	СУМА — ос.	Балтімор Мд.
Вітенко Микола	ООЧСУ № 51	Озон Парк Н.Й.
Влашин Віктор	УККА	Лорейн
Вовк Анатолій	УККА	Редінг Пен.
Вожаківський Симон	УНП № 161	Ірвінгтон Н.Дж.
Возняк Роман	УККА	Клівленд
Воробець Михайло	УККА	Омага
Вох Дмитро	Самопоміч — Кред.	Джерзі Сіті Н.Дж.
Василищук Дмитро	У. Р. С. Злуч. Від.	Філядельфія, Пен.
Волянський Олег	У. Л. Т. П. А. Від.	Ню Йорк
Вереш Василь	Карп. Дослід. Центр	Ню Йорк
Василик Корнець	СУМА ос.	Ню Йорк
Вовчак Стефанія	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Войтович Петро	ОДВУ ч. 31	Балтімор, Мд.
Ворог Степан	УЛТА цен.	Чікаґо, Іл.
Гаврилюк Степан	УНП № 1	Йонкерс Н.Й.
Галькевич Михайло	УНС № 59	Бріджпорт Кон.
Ганчар Володимир	СУМА — ос.	Бостон Мас.
Гарас Анна	УНС — Окр. Ком.	Лігай Велі Пен.
Гачкевич Василь	СУМА — ос.	Ню Гейвен Кон.
Гейниш Мирослав	ООЧСУ № 3	Клівленд Ог.
Герман Ляриса	СУК "Провидіння № 58	Пасейк Н.Дж.
Гладка Лідія	СУА №28	Нюарк Н.Дж.
Гладкий Ярослав	Пласт — КПС	Н.Й. Н.Й.
Гладкий Володимир	УККА	Нюарк-Ірв. Н.Дж.
Голінатий Лев	ТУ Правників	Нюарк Н.Дж
Голіят Роман	УНС № 19	Рівердел Н.Й.
Головачук Петро	УНС № 42	Пасейк Н.Дж.
Гура Ярослав	УККА	Бріджпорт Кон.
Гусак Конрад	УККА	Бостон Мас.
Гнатюк Богдан	ОДВУ	Ню Йорк
Галій Іван	Укр. Нар. Дім	Ірвінґтон, Н. Дж.
Герець Михайло	Гурт. Люб. Мист.	Трой, Н. Й.
Гурка Борис	ООЧСУ — #25	Рочестер, Н. Й.
Глушко Роман	СУМА — ос.	Йонкерс, Н. Й.
Галамай Іван	ООЧСУ — #8	Чікаґо, Іл.
Гординський Адам	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Ґлущик Іван	ООЧСУ №	Картерет Н.Дж.
Ґоджак Микола	ООЧСУ № 26	Сиракюз Н.Й.
Ґой Леся	СУА № 1	Ню Йорк Н.Й.
Ґой Михайло	Самопоміч — Кред.	Нюарк Н.Дж
Ґрубський Омелян	УНС № 76	Ірвінґтон Н.Дж.
Ґой Петро	Т-во Укр. Бібліотекарів	Ню Йорк
Ґенґало Оксана	ЗУАДК	Філядельфія, Пен.
Ґулич Євген	УККА	Колчестер, Кон.
Данківський Іван	Об. ВУА	Філядельфія Пен.
Дейчаківський Богдан	УНС № 233	Лорейн Ог.
Демчук Юлія	УНС № 76	Нюарк Н.Дж.
Дзерович Богдан	УККА-Екз.	Ню Йорк Н.Й.
Дзінґала Володимир	Школа Укр. ім. Л. Укр.	Сідар Коль Н.Дж.
Дзюбас Михайло	УККА	Трентон Н.Дж.
Дідюк Іван	УККА — УНФ	Бостон Мас.
Добош Михайло	СУК "Провид. № 207	Ірвінгтон Н.Дж.
Дубіль Іван	Наша Укр. Школа-СУМА	Філядельфія Пен.
Данчук Павліна Андрейко	ОЖ ОЧСУ	Ню Йорк
Данилюк Роман	Б-во 1 У. ы УНА	Ню Йорк
Дяченко Лідія	СУА Окр. Упр.	Філядельфія, Пен.
Добуш Григорій	ООЧСУ #33	Ню Бронсвік, Н. Дж.
Єйна Микола	УККА — УНФ	Рочестер Н.Й.
Заверуха Михайло	СУМА — ос.	Ірвінгтон Н.Дж.
Запаранюк Володимир	УНС № 484	Ютика Н.Й.
Зарічний Михайло	УККА — УНФ	Сиракюз Н.Й.
Здирко Іван	УККА	Вілімептік Кон.
Зелез Мирон	СУМА — ос.	Гартфорд Кон.
Зорей Сткпан	УККА — УНФ	Пітсбург Пен.
Загайкевич Роман	Пласт. стан.	Нюарк-Ірв., Н. Дж.
Забродський Андрій	ООЧСУ	Честер, Пен.
Загородний Ярослав	ООЧСУ — #8	Чікаґо, Іл.
Зарицький Мирон	УККА	Бруклин, Н.Й.
Зінкевич Надія,	Пласт,	Балтімор, Мд.
Іванів Михайло	ООЧСУ № 20	Алентовн Пен.
Іванків Іван	Укр. Централя	Пасейк Н.Дж.
Іванців Евген	Укр. Нар. Дім	Елізабет Н.Дж.
Іванців Михайло	ОУА — Самопоміч	Елізабет Н.Дж.
Івасечко Степан	УНС № 48	Редінґ Пен.
Ільницький Мирон	ООЧСУ № 6	Філядельфія Пен.
Ільницька Ірина	СУК — Провидіння Центр.	Філядельфія, Пен.
Івасютин Дмитро	СУК — Провидіння Центр.	Йонкерс, Н. Й.
Кавка Микола	ООЧСУ	Дітройт Міш.
Кавка Степан	ООЧСУ № 3	Клівленд Ог.
Кавчак Михайло	Орг. Обор. Лем. № 1	Ню Йорк Н.Й.
Калина Марія Ольга	СУА — Самопоміч	Ню Йорк Н.Й.
Калиник Валентина	СВУ	Бронкс Н.Й.
Калиник Олекса	УККА — Екз.	Бронкс Н.Й.
Квозко Петро	ОДВУ	Гемпстед Н.Й.
Кілик Северин	СУК "Провидіння" № 56	Редінг Пен.
Климишин Микола	УККА	Дітройт Міш.
Клюк Петро	ОП УНР	Філядельфія Пен.
Клюфас Святослав	УККА	Сиракюз Н.Й.
Коваль Валентин	УККА — П.Р.	Бруклин Н.Й.
Коваль Володимир	УНП	Пітсбург Пен.
Ковальчин Михайло	Т-во к. В УПА	Філядельфія Пен.
Кобилянський Антін	ПАБНА	Дітройт Міш.
Когут Семен	УККА	Амстердам Н.Й.
Козіцький Володимир	ООЧСУ № 11	Йонкерс Н.Й.
Колодій Франц	СУК — Провидіння 167"	Джерзі Сіті Н.Дж.
Кокодинський Лев	УККА	Йонкерс
Копистянський Андронік	УНС № 327	Гемпстед Н.Й.
Кормило Маріян	УНП	Пітсбург Пен.
Косаревич Василь	ООЧСУ № 7	Пасейк Н.Дж.
Котик Евген	УККА — Рад. Дир.	Дж. Сіті Н.Дж.
Котлярчук Ігор	УККА	Вашінґтон Д-К.
Коцепула Антін	УККА	Чікаґо Іл.
Кошман Ігор	Респ. Клюб	пов. Моріс Н.Дж.
Кравець Семен	УНС № 277	Гартфорд Кон.
Кравців Роман	ОУА — Самопоміч	Філядельфія Пен.
Кравчук Іван	ООЧСУ № 12	Джерзі Сіті Н.Дж.
Кузик Осип	УНП № 37	Гартфорд Кон.
Куляс Юліян	УККА	Чікаґо Іл.
Кульматицький Іван	Укр. Нар. Дім	Віліментик Кон.
Кульчицька Марія	ОЖ ОЧСУ	Йонкерс Н.Й.
Кульчицька Христина	УККА — Екз.	
Кульчицький Володимир	Т-во. к. В. УПА	Йонкерс Н.Й.
Кульчицький Андрій	Банк Будучність	Дітройт Міш.
Курчак Микола	Пласт — стан.	Гемпстед Н.Й.
Кута Віра	ОЖ ОЧСУ	Дітройт Міш.
Куций Віра	ОЖ ОЧСУ	Дітройт Міш.
Куціль Роман	УККА	Рочсетер Н.Й.
Коцка Михайло	ООЧСУ — #2	Ню Йорк
Козак Іван	ОбВУА	Ню Йорк
Камінський Василь	ОДВУ #23	Вайтгол, Пен.
Костриба Теодор	ООЧСУ #35	Асторія, Н. Й.
Куделя Раїса	УККА — п. Рада	Ню Йорк
Казанівський Богдан	СУК — Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Кулинич Мирослав	Хор Думка	Ню Йорк
Куропась Роман	УНС	Дітройт, Міш.
Кріса Анна	ОЖ ООЧУС	Ірвінґтон, Н. Дж
Куровицька Ірина	Пласт	Ню Йорк
Комаринський Володимир	ОДВУ	Ню Йорк
Кій Василь	ОДВУ	Честер, Пен.
Кій Лідія	СУА	Віллінґфорд, Пен.
Ластовецький Богдан	СУА — Самопоміч — Гол. Упр.	Ню Йорк Н.Й.
Левенець Володимир	УНС № 5	Асторія Н.Й.
Лемішка Лідія	СУА № 59	Балтімор Мд.
Лисогір Марія	СУА № 72	Ню Йорк Н.Й.
Лисогір Михайло	СУА Самопоміч	Ню Йорк Н.Й.
Ліщак Іван	УККА	Янгставн Ог.
Ліщинецький Василь	УККА — УНФ	Клівленд Ог.
Луцишин Петро	СУМА — ос.	Сиракюз Н.Й.
Луцишин Федір	УККА	Ню Арк-Ірвінг. Н. Дж.
Луцький Олександер	Б-во к. В. 1 УД і УНА	Філядельфія Пен.
Ліщинський Тарас	Пласт. стан.	Нюарк, Н.ДЖ.
Ластовецький Андрій	Пласт	Ню Йорк
Макар Іван	ООЧСУ № 41	Бруклин Н.Й.
Макар Ольга	ОЖ ОЧСУ	Бруклин Н.Й.
Маренець Павло	УККА	Зах. Пенсильвен.
Мартинець Володимир	Самопоміч-Кред.	Ню Арк Н.Дж.
Мартинець Евфрозина	УККА	Нюарк-Ірв. Н. Дж.
Марущак Василь	ОДВУ	Пасаік Н.Дж.
Мединський Микола	УНС № 277	Гартфорд Кон.
Мельник Дементій	УККА — Екз.	
Мельник Тиміш	Коооператива — СУМА	Гартфорд Кон.
Мигдаль Ілько	УНП № 131	Сиракюз Н.Й.
Мицьо Андрій	Пласт-КПС	Ню Йорк Н.Й.
Мицьо Мирон	ООЛ-Гол. Упр.	Ню Йорк Н.Й.
Мулик Ярослав	УККА — УНФ	Вашінґтон Д.К.
Мушинський Михайло	Самопоміч — Кред.	Дітройт Міш.
Маґаль Василь	ООЧСУ #2	Ню Йорк
Миськів Володимир	Б-во к. В. 1 УД. і УНА	Ню Йорк
Мазурик Дмитро	СУМА — ос.	Пасаік, Н. Дж.
Май Теодор	УРС ч. 28	Ню Йорк
Михайлів Володимир	ОДВУ	Ню Йорк
Медвідь Микола	УККА	Каліф.
Навроцька Христина	УККА — П. Рада	Ню Йорк Н.Й.
Наконечний Антін	Укр. Нар. Дім	Гартфорд Кон.
Нич Михайло	УККА	Філядельфія Пен.
Нестерчук Марія	ОЖ ОЧСУ	Асторія, Н. Й.
Новаківська Евгенія	СУА #20	Філядельфія, Пен.
Олесницька Іванка	СУА № 75	Нюарк Н.Дж.
Олесницький Нестор	УККА	Нюарк Н.Дж.
Онуфрик Зенон	УККА	пов. Моріс Н.Дж.
Опарик Танасій	УККА	Озон Парк Н.Й.
Ориняк Іван	УРС — Окр. Ком.	Ню Джерзі
Остапяк Люба	СУА № 18	Пасеік Н.Дж.
Островський Степан	УНС #270	Джерзі Сіти
Падох Ірена	УККА — П. Рада	Ню Йорк Н.Й.
Падох Ярослав	ТУА в ЗСА	Ню Йорк Н.Й.
Палидович Северин	УККА	Пас. — Берген Н.Дж
Палідвор Василь	СУА Самопоміч — Гол. Упр.	Ню Йорк
Панасюк Михайло	УККА	Чікаґо Іл.
Пащак Осип	Укр.-Амер.Гор. Клюб	Амстердам Н.Й.
Петришин Микола	СУК "Провидіння" № 157	Джерзі Сіті Н.Дж.
Пециляк Іван	УККА	Гейст. он Гадс. Н.Й.
Пилишенко Володимир	Пласт-Стан.	Рочестер Н.Й.
Пиріг Віталій	УККА — П. Рада	Ню Йорк Н.Й.
Пінковський Мирон	УККА	Елізабет Н.Дж.
Платош Ольга	СУА № 93	Гартфорд Кон.
Польче Гері	Укр.-Амер. Вет.	Ню Йорк Н.Й.
Потапенко Віктор	ТУСМ	Дітройт Міш.
Пристайло Василь	УККА	Бофало Н.Й.
Пришляк Олександер	УККА — УНФ	Гартфорд Кон.
Пазуняк Наталія	УККА П. Рада	Філядельфія, Пен.
Пізнак Михайло	СУК — Провидіння #38	Ню Йорк

Перепічка Микола	УРС #30	Бріджпорт, Кон.
Парубчак Дмитро	ОУА Самопоміч	Нюарк, Н. Дж.
Радьо Софія	ОЖ ОЧСУ	Гартфорд Кон.
Рак Дора	УККА	Нюарк-Ірв. Н.Дж.
Ракуш Микола	УККА	Маямі Фль.
Ратич Іванна	СУА № 65	Ню Бронсвік Н.Дж.
Репета Евген	СУМА — ос.	Дітройт Міш.
Риндич Володимир	СУМА — ос. Філядельфія Пен.	
Рожанковська Іванна	УККА — Екз.	Ню Йорк Н.Й.
Радь Андрій	УНС #320	Балтімор, Мд.
Ревай Юліян	УІА	Н. Й.
Різник Павлина	Укр. Зол. Хрест	Ню Йорк
Ровенчук Іван	УККА — УНФ	Дітройт, Міш.
Савчак Роман	УККА	Філядельфія Пен.
Сагатий Михайло	Т-во за Патр. Устр. УКЦ	Гемпстед Н.Й.
Салюк Клавдія	СУА № 71	Джерзі Сіті Н.Дж.
Свєнціцький Григорій	УККА	Сиракюз Н.Й.
Савчак Володимир	УККА	Ню Йорк Н.Й.
Савчак Марія	СУА № 64	Ню Йорк Н.Й.
Свідерський Мирон	СОЧСУ № 15	Амстердам Н.Й.
Семанишин Квітка	УККА — П. Рада	Ірвінґтон Н.Дж.
Семчишак Микола	УККА	Чікаґо Іл.
Сіверський Олександер	УККА — П. Рада	
Сілецький Богдан	СУК Провидіння	Філядельфія Рен.
Скочиляс Іван	УККА — УНФ	Філядельфія Пен.
Слободян Василь	УККА	Коговс Н.Й.
Слюзар Олег	УККА	Вільмінгтон Деп.
Сметанюк Василь	СУМА — ос.	Бруклин Н.Й.
Снігурович Михайло	УККА	Ню Гейвен Кон.
Содоль-Зілінський Петро	УНС № 184	Ню Йорк Н.Й.
Сокопишин Олександер	УНС № 204	Ню Йорк Н.Й.
Сокольський Роман	В-во 1 УД і УНА	Гартфорд Кон.
Солтис Юрій	УККА — УНФ	пов. Насау Н.Й.
Сосяк Володимир	Укр. Нар. Дім	Елізабет Н.Дж.
Сотник Пилип	УНС — 85	Дітройт Міш.
Ставнича Оля	СУА — Гол. Упр.	Ню Йорк Н.Й.
Стахів Мирослав	УККА	Бріджпорт Кон.
Стельмах Володимир	ООЧСУ № 14	Балтімор Мд.
Стельмах Марія	ОЖ ОЧСУ	Балтімор Мд.
Стерчо Петро	УККА	Філядельфія Пен.
Степаненко Микола	Укр.-Амер. Асоц. Унів. Проф.	Дітройт Міш
Суховерський Омелян	УРС № 259	Мейпелвуд Н.Дж.
Савчак Мирослава	СУА #82	Бронкс, Н. Й.
Стойко Володимир	НТШ	Ню Йорк
Саленко Всеволод	Т-во Прих. УНР	Ню Йорк
Сенчишак Катерина	УНС — 131	Чікаґо, Іл.
Стасів Іван	УККА	Лігай Велі, Пен.
Сорока Михайло	ООЧСУ #31	Палатайн, Іл.
Сєран Юрійх	СУСТА	Ню Йорк
Танін Ананій	УККА	Мілвокі Віс.
Тарнавський Петро	УНС — Окр. Ком.	Філядельфія Пен.
Телюк Іван	УНС № 414	Ню Гейвен Кон.
Теслюк Осип	УККА	Гартфорд Кон.
Техловець Мирон	УККА	Норвіч Кон.
Тимків Михайло	Укр. Нар. Дім	Вілімонтік Кон.
Тимочко Теодор	УНС — 229	Дітройт Міш.
Титор Петро	Укр. Нар. Дім	Гартфорд Кон.
Ткач Павло	Хор "СУМА"	Сиракюз Н.Й.
Томич Ярослав	УККА	Ютика Н.Й.
Ткач Роман	Рід. Школа ім. Т. Шевченка	Рочестер Н.Й.
Трипуленко Віталій	УАПЦ св. Покрови	Філядельфія Пен.
Турик Микола	СУК "Провидіння"	Філядельфія Н.Й.
татчин Василь	Укр Наук. Т-во	Балтімор, Мд.
Томашівська Ольга	Укр. Амер. Жін. Доп. Орг. Гол. Уп.	Ню Йорк
Ткачук Дмитро	Укр. Гуц. Т-во. Черемош	Філядельфія, Пен.
Федак Іван	УККА	Честер Пен.
Федоренко Евген	Укр.-Амер. Асоц. Унів. Проф.	Ню Джерзі
Филипович Евстахій	Т-во Укр. Інж.	Філядельфія Пен.
Фіцик Василь	УНС № 253	Ладлов Мас.
Форович Зенон	УККА	Чікаґо Іл.
Футей Богдан	УККА	Клівленд Ог.
Хименець Марія	СУА № 70	Пасаіс Н. Дж.
Хитра Марія	СУА № 24	Елізабет Н.Дж.
Хитра Михайло	УККА — УНФ	Елізабет Н.Дж.
Хома Володимир	Т-во к В. УПА	Клівленд Ог.
Хоманчук Микола	УНС № 5	Асторія Н.Й.
Хомяк Володимир	УККА	Маямі Фль.
о шамб. Харина Мирослав	СУК Провидіння — Центр.	Філядельфія, Пен.
Хоманчук Іван	Б-во Св. Володимира	Кергонксон, Н. Й.
Цяпка Михайло	ОУА Самопоміч	Нюарк, Н. Дж.
Цьопко Іван	УККА	Джерзі Сити Н.Дж.
Чайківський Михайло	УККА	Нюарк Н.Дж.
Чопко Іван	УККА	Елмайра Н.Й.
Чорний Андрій	УККА — УНФ	Балтімор Мд.
Чорнодольський Андрій	УККА	Балтімор Мд.
Шагай Петро	ООЧСУ	Гартфорд Кон.
Шаран Іван	СУК "Провидіння" № 218	Філядельфія Пен.
Шарван Василь	УККА	Бофало Нй.
Шевчук Ілля	Пласт-Стан.	Джерзі Сіті Н.Дж.
Шеремета Микола	УНС № 70	"
Шаґала Тарас	Самопоміч-Кред.	Клівленд Ог.
Шміґель Марта	СУА № 46	Рочестер Н.Й.
Шпирка Володимир	УНС-Окр. Ком.	Нюарк Н.Дж.
Шпитко Микола	УНДС	Ню Йорк Н.Й.
Шпонтак Михайло	УККА — УНФ	Ню Йорк Н.Й.
Шраменко Ро--ман	УНС № 42	Пасаік Н.Дж.
Шубак Антін	УККА	Джерзі Сіті Н.Дж.
Шевчук Тиміш	СУК Провидіння #206	Ню Йорк
Щербій Василь	ООЧСУ	Дітройт Міш.
Щербій Нестор	Пабна	Дітройт Міш.
Щудлюк Орест	УНП № 123	Бостон Мд.
Юрків Степан	УККА — УНФ	Дітройт Міш.
Юрків Юрій	УККА	Дітройт Міш.
Янів Володимир	Укр. Амер. Гор. Клюб	Картерет
Яцковський Ярослав	СОЧСУ	Ютика Н.Й.
Яцусь Йосиф	УНС № 234	Елізабет Н.Дж.
	Додатково:	
Олексин Іван	УРС	Скрентон
Ричок Роман	УРС	Скрентон
Харина Осип	УРС	Скрентон
Вергун Василь	Н. Воля	Скрентон
Стецюк Квітка	УНС-25	Джерзі Сіті Н.Дж.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

У чотирьох числах **"Свободи"** — з 17, 18, 19 і 20 серпня ц. р., появилися чотири статті *Ярослава Гайваса*, під різними заголовками, але присвячені всі проблематиці УККА: *"Принципи і праця"*, *"Про демократію і ще дещо"*, *"За позитивну програму"* і *"На шляху до покращання*. У першій статті Автор займався найголовнішим закидом опозиції на адресу керівних осіб в УККА, а саме, закиду браку демократії. Автор признав, що "думки меншости не шанували, не слухали, махали на неї рукою. Цеж породжувало зачароване коло: ти не визнаєш мене, я не визнаю тебе". Але Автор, ствердивши, що демократія — це в першу чергу голос більшости, якій повинна повинуватися меншість, хоч треба з голосом меншости рахуватися, дорікає меншості: "Меншість в ньому (УККА) мала всі дані потягнути за собою більшість голосів, коли б мала терпеливість і вміння меншістю бути..." Вертаючись ще до цієї справи у своїй другій статті, Автор стверджує, що "з запереченням права меншости треба боротися, але теж треба боротися з її надужиттям". Автор полемізує також з закидом, що — мовляв — "Нас не запросили", тому нема людей у праці для громади. Ніхто нас не потребує запрошувати до загально-громадської справи, бо ми є частиною громади і без нас вона не є громадою..." Автор боронить фактичний стан, що Братські Союзи є все ще найсильнішими і найтривкішими нашими установами. "Надії на те, що професійні організації переберуть ролю противаги Союзів покищо не оправдали себе. Чи в майбутньому вони цю ролю переберуть, сьогодні важко сказати"...

У третій з черги статті "За позитивну програму" Автор виступає проти пустої фразеології: "Сьогодні вже не так легко потягнути за собою гарним, але пустоголосим словом, чи дзвінкою декламацією. Сьогодні вже не вистачає битися в груди й твердити піднесеним голосом, що "я правдивий демократ"... — Автор не погоджується з суґестією І. Кедрина занехати організування великих маніфестацій, бо "скірка не виплачується за виправку", зате поручає "здобуватися на великі масові здвиги, щоб самим побачити і другим показати силу нашого числа". В останній із того циклу статтей Автор підкреслює імператив спільної дії. "Консолідація, концентрація сил завжди ведуть до кращого і це сьогодні потрібне більше, як колись..." "Мусить прийти молоде покоління, нова енергія, новий підхід до справ, новий стиль, тобто нові люди". Автор вказує теж на величезну ролю Головної Канцелярії УККА, як осередку дії і поручає дати змогу тому осередкові мати належні засоби до якнайкращої дії... п. з. *"Можливості Конґресу УККА"*

ПРОПУЩЕННЯ ПЛАТНИКІВ

УВАГА: НЮАРК І ОКОЛИЦІ

Просимо приняти до відома, що в цьогорічнім бютені УККА — Відділ Нюарк і околиці завважено слідуючі помилки:

А. Пропущено платників національного датку.

1. Карапінка Юрій заплатив: 1973 — $25.00; 1974 —$25.00; 1975 — $25.00.
2. Мак Богдан заплатив: 1973 — $15.00; 1974 — $15.00; 1975 — $15.00
3. Майбо Еміль заплатив: 1974 — $10.00; 1975 — $15.00;
4. Мазяр Володимир заплатив: 1975 — $15.00.

Б. Просимо зробити слідуючі поправки:

1. Єреґа Василь і Наталія заплатили в 1975 році $25.00 замість $20.00;
2. Кучкуда Василь заплатив у 1975 році $25.00 замість '15ю00ю
3. Кучкуда Пелагія заплатила в 1975 році $25.00 замість $15.00.
4. Левицький Володимир заплатив у 1973 році $15.00 замість $10.00.
5. Таланчук Стефанія заплатила в 1975 році $25.00 замість $15.00.

Перепрошуємо вищенаведених платників за ці помилки. Просимо повідомити нас якщо є ще інші недотягнення які ми не доглянули.

Василь Василів
Заступник голови Відділу УККА для організаційних справ

ЕМІҐРАНТ-ПІОНЕР ЖЕРТВУЄ § 1,000 НА "ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ"

П. Михайло Мельникович, український еміґрант-піонер, що прибув до Америки в 1912 році, зложив щедрий дар в сумі § 1, 000 на видання "Історії Української Еміграції в Америці", яку підготовляє УККА під загальною редакцією д-ра Володимира Душника.

П. Мельникович, який перебуває тепер в Туссону, Арізона, є одним з нечисленних вже українських еміґрантів-піонерів, що вложили багато труду, гроша та жертвенної посвяти в українське громадське та національно-культурне й релігійне життя українського поселення в Америці. Він працював в різних українських парохіях, організаціях та взагалі пройшов дуже твердий шлях своєї "американізації". Одначе, він остав на все щирим українським патріотом і допомагав і далі допомагає своїми жертвами різні українські цілі. Він є платником УККА довгі роки й минулого року зложив § 100.00 на дім УККА. Профіль-силюетка його піонерського життя появиться в книзі УККА про історію української еміграції в Америці.

Михайло Мельникович

Д-р Антін Жуковський
Голова Комісії для розгляду українського зорганізованого життя в ЗСА

РЕКОМЕНДАЦІЇ В ПООДИНОКИХ ДІЛЯНКАХ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЗСА

1. — СПРАВИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ І КУЛЬТУРИ:

В обличчі повного поневолення української науки совєтським режимом в Україні, закликаємо українську громаду в Америці та УККА зокрема допомагати українським науковцям у цій країні, щоби

а. всіми засобами і заходами виявляти перед культурним світом антиукраїнську і антигуманну політику комуно-московського режиму проти українських культурних діячів, зокрема стимулювати оборону культурного світу переслідуваних українських культурних діячів і нищення пам'яток української науки і культури в Україні;

б. підготовити цілу серію фундаментальних праць, прим. нового академічного нарису з історії України, історії української культури, історії української політичної і економічної думки та фундаментальну бібліографію історії України;

в. приділити особливу увагу тим ділянкам науки, які тепер в Україні не можливо вивчати, зокрема українського середньовіччя, історію української державности 1917-1920 рр., питання зв'язків України з Заходом, використовуючи для того нові архівні дані, які є малодоступні, або зовсім недоступні історикам в Україні;

ґ. Завданням української вільної науки повинно бути спростовувати і то чужими мовами всі фальші і перекручування, яких допускається наука в Україні;

г. зорганізувати видавання поважної англомовної літератури та в ім'я доцільности треба пляново організувати появу творів писаних американськими культурними і політичними діячами;

д. управильнити справи спростування фальшів про Україну й українців в американських енциклопедіях і підручниках, щоби це було роблено систематично а не відрухово. До реалізації тих завдань створити відповідну наукову комісію та залучити до неї наших молодих учених;

е. треба подбати про створення Осередку документації української культури;

ф. тому для переведення в життя всіх цих справ створити при УККА Наукову Раду в справах української культури і науки та охопити в цілому всі відомості в цій галузі.

2. — СПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА І ВИХОВАННЯ:

При УККА від літ існує Шкільна рада, але ані УККА ані громадянство не дало їй фінансової бази для проведення конечних життєвих плянів для модерного розвитку чи поліпшення шкільництва. Тому, щоби сповільнити асиміляцію треба тій ділянці присвятити особливу увагу;

а. включенню якнайбільшого числа молоді шкільного віку у наші школи,

б. доповненню учительського складу та поліпшуванню їхніх кваліфікацій,

в. усучасненню програм і метод навчання,

г. вихованню характеру дітей в родині і молодечих організаціях та впоєнню почуття приналежности до української нації,

ґ. допомагати основувати українські родини,

д. видавати і виготовлювати задовільні научні посібники (так зорові як і звукові).

е. створити фінансову базу для вдержування задовільних шкіл, дошкілля і т. д.

3. — СПРАВИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

Найважливішою проблемою для української зорганізованої громади в ЗСА чи навіть в діяспорі це справа молоді — нашого доросту, цебто тих, що мають зайняти наші місця у проводі наших громад і наших Централь. Екзекутива УККА повинна стреміти, щоби всі молодечі організації були в системі УККА.

Треба виробити відповідний плян, щоби мати якнайкращу лучність і зв'язок та співпрацю з молодіжжю.

Найкраще це робити за посередництвом референта молодечих організацій. Всім їм треба нести моральну і матеріяльну поміч, а передовсім виробити в нашій молоді почуття гордости, що вони походять з української нації, маючи славну тисячелітню традицію.

Заохочувати нашу молодь здобувати професійні становища і стреміти здобувати становища в різних стейтових і федеральних урядах та великих підприємствах (компаніях) і через них допомагати українському народові. Заохочувати нашу молодь брати активну участь у суспільному і політичному життю в країні, в якій живемо. Там чітко повинні вони зазначувати своє українське походження.

Дораджувати, щоби наша молодь вивчала і знала мову батьків у слові і письмі, але також треба бути дуже толерантним до тих, що не могли цього знання набути і нераз буде потреба вживати англійської мови так для кращого порозуміння і доброї співпраці з молоддю українського походження. Також наші листи до молоді повинні бути в двох мовах. Догідною зустріччю з молоддю це брати участь в їх імпрезах, панелях, з'їздах та зустрічах у приватних-родинних нагодах, служити їм досвідом і радою.

Бажаючи якнайдовше задержати нашу молодь для української справи треба їм дораджувати заключати подружжя тільки з українцями, бо українська родина це та клітина, яка є підставою нації.

4. — СПРАВИ ГОСПОДАРСЬКО-ЕКОНОМІЧНІ:

Як нам всім відомо УККА постав під час II-ої світової війни для об'єднання всіх тодішніх наших організацій і для координації їх діяльности та репрезентації всього українського життя перед американським світом. Але найголовнішим завданням його було нести всебічну допомогу українському народові на рідних землях у здійсненні його права на самостійну і соборну державну незалежність.

Ті цілі так само актуальні сьогодні, як були вони 35 літ тому. Для того всі стверджують, що УККА є для нас ще більш потрібною і необхідною установою сьогодні ніж це було на початку його створення. Але зміни, які зайшли в нашій громаді й у світі вимагають сьогодні дещо інших методів праці, інших підходів до богатьох проблем діяльности УККА, тому треба усучаснення його керівних органів.

При постанні УККА головну ролю і головне ядро творили забезпечиневі Союзи і їм віддано головний провід і фактичне керівництво УККА. Під сучасну пору крім обезпечиневих Союзів вже існують сильні економічні, професійні, ідеологічні і політичні організації, які вимагають паритетного предствництва в органах цієї установи, зокрема сучасне трагічне положення в Україні вимагає від нашої громади в цілому світі як рівнож від нашої громади в ЗСА об'єднати в системі УККА всі організації і установи, що за підставу своєї діяльности беруть акти 22 січня 1918 і 1919 рр.

Беручи під увагу думки організацій, думки фахівців — доповідачів і думки численних громадян належить ствердити слідуюче:

1. — Тому, що УККА є потрібною загальнонаціональною установою для координування і репрезентування нашої громади в ЗСА треба зберегти її і піддержувати морально і фінансово.

2. — УККА повинен не тільки теоретично, але й у щоденній практиці стати тереном свобідного обміну думок, ідей і проєктів.

3. — Слід відсвіжувати і відмолоджувати склад керівних органів УККА.

4. — Зосередити діяльність УККА на найбільш актуальні проблеми нашого громадського життя, таких як наука і культура, шклільництво, економіка і виховання молоді, а головно мобілізувати всі наші сили проти приспішеної асиміляції української етнічної групи в Америці.

5. — В інтересі громадського миру і ефективної помочі Україні треба об'єднання в системі УККА всіх наших громадських сил. Тому слід створити так у системі УККА як і в тих організаціях, які не належать до УККА, таку атмосферу толерантности і співпраці людей різних політичних поглядів, щоб це вмождивило ще перед XII-им Конґресом УККА поворот до цієї громадської централі тих одиниць і груп, що від неї відійшли або стоять осторонь.

РЕКОМЕНДАЦІЇ В СТРУКТУРАЛЬНИХ СПРАВАХ УККА

Комісця УККА для розгляду українського зорганізованого життя в ЗСА на підставі думок організацій, які відгукнулися на комунікат Комісії, на підставі тез — резюме поодиноких фахівців — доповідачів і дискутантів обох громадських нарад, а також на підставі думки осіб, які прислали листи до нашої Комісії, Комісія (8 членів за, 1 член проти) рекомендує слідуюче:

1. — Змінити відповідні параграфи статуту УККА так, щоби ні одна центральна організація чи установа включно зі забезпечиневими Союзами не мала більше, як одного представника в Президії, згл. Екзекутиві УККА.

2. — Кожний член Екзекутиви включно з президентом не може бути вибраний більше як на дві слідуючі по собі каденції.

3. — Президент і Екзекутивний Віце-президент повинні бути вибирані особисто, а заступники президента не конечно мусять бути представниками обезпечиневих Союзів.

4. — Переорганізувати Раду Директорів так, щоби між Конґресами вона була найвищим тілом УККА і надати їй назву **"Громадська Рада УККА"**. До такої Громадської Ради кожна центральна організація — член УККА висилає по одному представникові, а також до неї належить дванадцять голів Відділів УККА вибраних Конґресом УККА.

5. — Громадська Рада УККА має виконувати всі функції так Політичної Ради як і Краєвої Координаційної Ради УККА, які з створенням Громадської Ради перестають існувати. Громадська Рада на першім засіданні вибирає зпоміж себе голову і двох заступників голови і секретаря. Голова згл. заст. голови Громадської Ради має право брати участь в засіданнях Президії згл. Екзекутиви УККА.

Крім того рекомендується:

а. Для кращого плянування і виконування праці УККА повинна бути створена постійна плянувальна Комісія, до якої входив би Екзекутивний Директор і організаційний референт.

б. Поробити заходи, щоби в найкоротшому часі заанґажувати до праці в УККА платного організаційного референта, так для покращання праці як і збільшення платників У Н Фонду.

в. Поробити заходи, щоби ще перед XII-им Конґресом УККА вможливити поворот згл. включення в систему УККА тих груп і одиниць, що від нього відійшли згл. стоять осторонь головно т. зв. зовнішної опозиції, згуртованої в Асоціяції Українців Америки

г. Докласти всіх старань, щоби в найближчому часі наладнати тісну співпрацю з Українськими Церквами і їх церковними організаціями для моральної і матеріяльної підтримки УККА.

ґ. Поробити заходи, щоби притягнути до співпраці в системі УККА наших братів закарпатців, які стоять осторонь, бо досі не було намагань в тому напрямі.

Подаючи до відома українській громаді підсумки праці Комісії УККА для Розгляду українського зорганізованого життя бажаємо зазначити, що всім членам Комісії а її голові зокрема залежало і залежить, щоби наша централя — УККА була якнайкращою, щоби в її системі були згуртовані всі українці та щоби для помочі страждаючій Україні запанував у нас громадський мир та щоби на ті численні потреби, наведені в нашім звіті, У Н Фонд осягав річно один мільйон долярів.

В надії, що праця цієї Комісії хоч частинно причиниться до сподіваних успіхів, наш дворічний труд і час не будуть змарновані.